

SLOVENSKI ŠTAJERC

Iz naroda za narod!

«Slovenski Štajerc» izhaja vsak drugi četrtek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Naročnina za celo leto 2 K. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati naprej. — Cena oznanil je za eno stran 32 K, za $\frac{1}{2}$ strani 16 K, $\frac{1}{4}$ strani 8 K, $\frac{1}{8}$ strani 4 K, $\frac{1}{16}$ strani 2 K, $\frac{1}{32}$ strani 1 K. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (insetate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Kranju (Kranjsko). — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje poslati do ponedeljka pred izdajo dotične številke.

Št. 6.

V Kranju, dne 18. marca 1905.

II. letnik.

Svoji k svojim!

II.

Ko bi se bila naša zavednost zbudila s tako silo, ko bi se bili borili s tako navdušenostjo, kakor se danes, bi imeli sedaj pač lahko delo, ker marsikak bogatin, naš sedanji nasprotnik, bi bil že moral pobrati svoja šila in kopita ter jo potegniti praznih žepov med svet.

Vsled naše mlačnosti in zanikarnosti pa še dandanes naši nasprotniki izžemajo naš narod ter s tako pridobljenim denarjem podpirajo vse, kar je nam nasprotnega.

Kako naj pa zbudimo preprostega, da bode spoznal, koliko škodi sebi, koliko škodi celemu narodu, ako podpira naše nasprotnike.

Med ljudstvo mora priti — in to do zadnje koče — spoznanje, da Slovenec zaupaj le Slovencu. Pri nas Slovencih mora vsakdo do zadnjega moža v hribih natančno poznati slovenske trgovce in obrtnike, da bode le edino pri njih kupoval in naročal svoje potrebščine. Zato pa je treba, da se vsi činitelji združijo v ta namen, da se prične izdatna reklama za taka narodna podjetja. Seveda so v prvi vrsti trgovci in obrtniki sami poklicani, da se ganejo, saj bodo v kratkem imeli ogromno korist, ako bodo pošteno delali in ne zlorabljali priporočila, ki bi njihovo stanje hitro zboljšala

in jim osigurala prihodnost. Naloga Slovencev pa je take ljudi podpirati z vsemi močmi ter ne pričakovati, da bi potem radi tega blago in izdelke dobivali ceneje kakor pri nasprotnikih. Postava sicer prepoveduje pozivati koga, naj bojkotira kako trgovino ali obrt — tega tudi ni treba. Saj lahko priporočamo svoje ljudi tako, da nam kazenski sodnik ne more do živega. In ko bode ljudstvo slišalo dan za dnem, mesec za mesecem priporočati gotova imena, bode samo poskusilo vsaj za poskušnjo in če že radi družega ne vsaj iz gole radovednosti, koliko je resnice na takih priporočilih. Tedaj bode pa zopet naloga trgovcev in obrtnikov, da opravičijo zaupanje, ki se jim izkaže, s tem, da vsaj toliko — če več ni mogoče — kakor nasprotniki ustrezajo svojim odjemalcem.

Prepričani smo, da bi tako delovanje v kratkem času zelo izpremenilo položaj med nami Slovenci ter navdajalo naše nasprotnike s strahom in trepetom.

Naše geslo bodi torej: niti škatljico vžigalic, četudi bi se dobile „Ciril-Methodove“ ne kupim pri naših nasprotnikih, kaj potem šele stvari, za katere izdam na leto 100, 200 ali se več kron. Na ta način bi pomagali sebi in narodu, zatorej le vedno

Svoji k svojim!

Slovinci! Zahtevajte v vseh gostilnah „Slovenskega Štajerca“!

Takih gostiln, kjer ni „Slovenskega Štajerca“ na razpolago, se ogibajte!

Nemška politična morala.

Že dobrih trideset let traja na Koroškem kraj za slovensko šolo in tudi na Štajerskem že poskušajo Nemci, da bi ljudska šola služila njihovim raznarodovalnim namenom, katerim pripravlja «šulferajn» tla. Ljudska šola, kakršno imajo koroški Slovenci, ima ta edini namen, naše slovenske otroke ponemčiti in iz njih napraviti uskoke, ki naj so potem glavni zatiralci slovenstva.

Letos se je v poslanski zbornici o koroških šolskih razmerah vložila obširna interpelacija. Nemci so hiteli odgovoriti s protiinterpelacijo, v kateri trde, da je Slovincem na Koroškem namenjeno šolstvo vzorno in da je slovensko prebivalstvo s tem šolstvom zadovoljno. Za označenje te protiinterpelacije imamo na razpolaganje samo besedo: nesramnost! Res, da je na Koroškem še dosti slovenskih staršev, ki so tako kratkovidni, da ne zapazijo globokega prepada, ki preži tik pred njimi, in da ravnodušno pošiljajo svoje otroke v te šole, kjer se jim trga iz ust materinski jezik. ljubezen do materinskega jezika iz srca, ali največ jih je takih, ki delajo to, ker morajo, kjer jih zakon sili izročiti svojo deco tem šolam. Takoj v prvem razredu teh šol se vtepa otrokom v glavo blažena in edino zveličavna nemščina. Predno se je učencu um razvil, vbijajo se mu v glavo predmeti v tujem jeziku, katerih ne razume prav nič, in posledica tega je, da ostane otrokov razum omejen, kot je bil še pred prvim šolskim letom, in ker se še izven šole deluje v smislu te nesrečne šole, sledi naravno, da otroci ne znajo svojega materinskega jezika, ker se ga niso učili, tujega pa zato ne, ker ne razumejo, česa se uče. Po dokončanih letih pridejo iz šole in nimajo niti trohice omike, tiste omike, katero dá ljudska šola tudi najbolj zanikrnemu učencu, ako se poučuje v materinskem jeziku. Koroške ljudske šole niso torej za slovenske otroke nobene šole v pravem pomenu besede, ampak zavodi, kjer se tepta človeški razum, človeška pamet, kjer se otrokom jemlje njegov najlepši dar, najlepše zmožnosti, ki bi se sicer najlepše razvile.

Nemško-nacionalno časopisje in omenjena nemška interpelacija predstavlja kajpak te ničvredne šole kot najboljše šole in jim poje slavo, češ, da ni večje dobrote za Slovence, kot je ta, da se navzamejo že v zgodnji mladosti nemške kulture, tiste kulture, ki ma namen in cilj, grabežljivo stegovati svoje kremplje po vsem, kar ni njenega, in zatirati narodnosti svojih sosedov.

Pa poglejmo te poštenjake nekoliko bolj!

Na Hrvaškem in v Slavoniji se je tekom časa naselilo mnogo nemških naseljencev, ker Nemcem diši zlasti slovanska zemlja. Tam so si ustanovili svoja šolska splotja, vzeli pa hrvatske učitelje, ker svojih niso imeli. Ti hrvatski učitelji so v prvem razredu poučevali hrvatsko in nemško, pozneje pa je bil učni jezik izključno hrvatski.

S tem pa se nemškim naselnikom storila vnebovpijoča krivica, in nemški časopisi, pred vsem «Tagespošta» vpijejo, da mora biti konec takim razmeram, ker skrajno krivične Nemcem, ki so se naselili v tuji deželi, ki bi jim morala takoj dati nemških učiteljev, da

bi jim vzgojevali njih otroke v njihovem materinskem jeziku. Šole Nemcev na Hrvaškem imenuje «Tagespošta» «Verdummungsanstalten» (zavodi za poneumnevanje).

Kako naj pa imenujemo mi koroške in deloma tudi spodnještajerske šole? Gotovo pač z veliko večjo pravico «Verdummungsanstalten», ker tukaj se sistematično od začetka zatira vse, kar je slovensko.

Nemci so na Hrvaškem torej v tuji državi, v katero so se priklatili s trebuhom za kruhom, veliko na boljšem, kakor Slovenci na Koroškem in Štajerskem na svoji rodni zemlji.

Tu se vidi, kakšni so naši nemški sosedje in kaka je njih politična morala. Sistem glede šolstva tujih naseljencev med Hrvati obsojajo najstrožje, na drugi strani pa ne morejo dosti prehvaliti šolskih razmer Slovencev na Koroškem in Spodnjem Štajerskem. Lepi sosedje, pravični in dosledni!

Citirana izpoved «Tagespošte» je klasična priča, kako narodno-politično hudodelstvo so za koroške Slovence namenjene šole, da ti zavodi sploh ne zaslužijo imena šol, marveč le ime «Verdummungsanstalten». To naj odgovore slovenski poslanci na nesramno interpelacijo nemških nacionalcev. (Slov. Narod.)

Dopisi.

Iz gornje savinske doline. Le malo časa izbaja «Slov. Štajer», pa vendar si je povsod pri nas pridobil že prav mnogo prijateljev. Vzrok temu je pač ta, ker je list odločno naroden, ker budi in širi narodno zavest med ljudstvom. Naše tukajšno prebivalstvo je sicer vse-skozi slovensko in tudi še precej zavedno; potrebno je pa vendar, da se narodna zavednost skrbno goji, kar je v prvi vrsti naloga naših časopisov. Dokler se bode ljudstvo zavedalo svoje narodnosti, tako dolgo se mu tudi krutih nasprotnikov, ki povsod nanj prežé, ni ravno treba bati. Dasi v naši dolini pravih Nemcev skoraj ni, tako je vendar tudi tukaj nekaj narodnih kukavic, ki nam lahko sčasoma prav nevarne postanejo. Naši narodni nasprotniki namreč nikdar ne mirujejo, temveč vedno in povsod iščejo ugodne prilike, da si utrdijo svoje stališče. Zato je potrebno, da se paznim očesom zasledujejo zlasti naši nemčurji, tiste narodne izdajice, ki so sicer slovenskega rodu, vendar pa istega v svoji grdi in ostudni nehvaležnosti zaničujejo. Le-te poturice so vsaj pri nas nevarnejše od pravih Nemcev. Ker znajo navadno nekoliko nemški hrustati, mislijo, da radi tega že veliko več veljajo, kakor drugi pošteni ljudje. Zato se povsod štulijo med prvake, zabavljajo narodnim možem, narodnim društvom i. t. d. ter izkušajo se svojo nemčurško modrostjo zapeljati tudi druge v narodnem oziru manj zavedne in utrjene ljudi. Potrebno je toraj, da se te baže ljudje neprestano zasledujejo ter da se njihovo pogubonosno početje brezobzirno ožigosa in pokaže v pravi luči. Pa tudi narodnim mlačnežem se ne sme preveč prizanašati. — Danes hočemo samo nekoliko pogledati v trg Mozirje, v tisti trg namreč, ki sedaj ravno

tako slovi radi svoje narodne mlačnosti, kakor je nekdanj slovel radi narodne zavednosti in probujenosti svojih prebivalcev. Dokler so tamkaj živeli in delovali odločno narodni možje, bistrourni in neustrašeni narodni voditelji, tako dolgo je bilo Mozirje na vrhuncu svoje slave, bilo je prvo med slovenskimi trgi in dostikrat odločilno in merodajno v vseh narodnih vprašanjih. Ko so pa leti zapustili ta svet in niso našli njim enakih nadomestnikov, jele so se narodne razmere od leta do leta slabšati ter so sedaj tako žalostne, da že bolj biti ne morejo.

Lansko leto se je nekdo iz Mozirja tako spozabil, da je skrpučal in poslal neki dopis v «D. W.» v Celju. Da si je bil ta dopis poln neresnic ter tudi očitno kaže, da je dopisun velik nevednež in grd zavijač resnice, tako je vendar značilno dovolj za ondotne razmere, da se sploh pošlje dopis v «D. W.», katera je tudi ta nemčurski ocvirek s posebno slastjo pograbila in použila. Ko je čitalnica, katera se je po dolgem spanju komaj zopet nekoliko oživila, priredila veselico, se je iste udeležilo precejšno število tujcev iz Nazar, Rečice, Letuša i. t. d., med tem ko se je mnogo domačinov odlikovalo s svojo velecenjeno nenavzočnostjo. Ali ni to neodpustljiva narodna mlačnost? Kako predrzno pa že postaja nemčurstvo v tem trgu, to so pa najbolj očitno pokazale volitve v občinski zastop, katere so se vršile ob koncu leta 1904. Pri teh volitvah se je združilo nemčurstvo s nekaterimi narodnimi mlačneži ter nastopilo kot stranka. Tako združeni so se nadjali, da dobe v roke občinski odbor in da zasede županski stol neki privandrani Korošec, ki je sicer po rodu Slovenec, po svojem mišljenju pa Prusak prve vrste. Vendar se je pa vsled složnega nastopa kmetskih volilcev čela nakana popolnoma izjalovila in dotičnik ni prišel niti v odbor. Čudno se nam pa to dozdeva, da temu človeku, kateremu vse, kar je slovensko, tako hudo smrdi, vendar tako dobro diše tiste kronice, katere dobva vsako leto od slovenske posojilnice. Sploh pa moramo omeniti, da je okrog slovenske posojilnice več takih, ki našim slovenskim društvom in težnjam niso nič kaj prijazni in naklonjeni. — Kmetje so večino odbornikov izvolili iz svoje sredine, iz katere so si potem izbrali tudi župana v osebi Janeza Ovčnjaka, posestnika v Lokah. Novi župan je vseskozi pošten in pravičen mož in vsi občani se nadejajo, da bode modro gospodaril z občinskim premoženjem ter bode tudi poplačal vsaj nekoliko tistih dolgov, kateri so se v prejšnjih letih vsled prevelike skrbi za blagor občine naredili in vsled katerih se morajo sedaj plačevati skoraj neznosne občinske doklade. V narodnem oziru je pa novi župan pravi slovenski korenjak, neustrašen in neomahljiv, ki bode vseskozi posnemal svojega tovariša v Kokarjih, kateri je prava dika in ponos slovenskih županov.

V zadnjem času se je tudi na novo oživel in prebudil «Mozirski Sokol», kateri je že toliko let mirno in sladko spal. Prav iskrena želja vseh rodoljubov v naši dolini je pač ta, da bi srečno premagal vse ovire in težave, katere mu bodo delali njegovi prikriti in odkriti neprijatelji, ter da bi mogočno zaplapolal nad Mozirjem ter mu povrnil in priboril zopet njegovo nekdanjo slavo. «Sokol» naj budi zaspane rojake, naj krepki v njih na-

rodno zavest ter jih naj navdušuje in zbira okrog sebe v plodovito narodno delo!

Čil in krepak naj «Sokol» vsemu svetu oznanuje, da v dolini naši ni prostora za nemčurje!

Iz Gočeve. Res nepozabljen nam vsem je večer zadnje nedelje, ko je obhajalo sicer še mlado, a vendar tako možko razvito bralno društvo pri sv. Bolfenku svojo pustno veselico; zbrala se je ogromna množica občinstva ter z zanimanjem in zadovoljnostjo poslušala posamezne točke programa. — In lahko so zadovoljni Bolfenčarji s svojim bralnim društvom, katero je na sijajen način pokazalo, kaj premore neutrudno skupno delovanje. Bralno društvo pa je lahko ponosno, da ima predsednika, kakor je gospod Lubeč, da ima v svoji sredi pa tudi učitelja, kakor je gospod Čenčič, kateri je pač moral žrtvovati marsikatero urico, da je lahko tako vspešno nastopil s svojim mešanim zborom. —

Toda ni moj namen opisovati na dolgo in široko te lepe slavnosti — isto stori naj kateri domačin, — hočem Vam le, gospod urednik, popisati nekoliko misli, katere sem imel ta večer pri spominu na naše domače razmere in na naše bralno društvo pri sv. Rupertu. Tužna nam majka!

Kjer se gre za narodno stvar, moralo bi se opustiti po mojem mnenju vse osebno sovraštvo, vsaka zasebna zadeva naj bi se pozabila, če se hoče doseči uspeh; a pri nas so ravno osebne zadeve krive, da nima bralno društvo niti prave sobe, kjer bi imelo svojo knjižnico; o zabavah moramo seveda sedaj po zimi popolnoma molčati, iste pridejo — summa summarum jedna — na vrsto, ko se vrnejo lastovke ter nam prinese lepo in toplo vreme, da jih lahko imamo pod milim nebom. In vendar imamo prazno staro šolsko pospolje, katero moramo — ironija — mi kmetje vzdrževati, in v katerem bi imel prostora polk vojakov. In kaj je temu krivo? Vest si naj izprašajo oni, kateri so sicer — pa le najbolj na videz — na naši strani, a največji vzrok, da je temu tako! Vsaj ljudje dandanes niso več tako neumni, da bi imeli bogve kak strah pred plaščem nedostopnosti in vzvišenosti, s katerim se zlasti oni ogrnjujejo, kateri bi morali biti pravi voditelji ljudstva do narodne zavesti. «Iz naroda za narod» naj bi bilo geslo teh gospodov, a ne «iz naroda za osebne koristi», — in pa: jaz pač najraje verujem temu, kateri je res moj prijatelj, ne samo takrat, ko bi česar potreboval.

Drugo in največje zlo za naše bralno društvo pa je naše nenarodno učiteljstvo.

Ni še dolgo tega, kar je «Domovina» pisala o učitelju Čučku. In takih Čučkov imamo več. Naše učiteljstvo je pač popolnoma pozabilo, da ni prišlo k nam iz pruskih pokrajin, da je redimo mi slovenski kmetje s svojimi žulji. Za naš trud žanjemo preziranje ter zaničevanje našega maternega jezika. Toda vsaj je bržčas dandanes povsod pri Slovencih — izjemam vsa čast — moderno govoriti samo nemški. Te mode drži se naše učiteljstvo. Ni še dolgo tega, ko sem doživel slučaj, da je prišla vrla slovenska mladež v gostilno, v kateri je sedel učitelj Majhen in učiteljica J. Mislil sem: dobro za mladež, bode slišala katero pametno o narodnih zadevah — toda kolika prevara — «wir sprechen nur deutsch». Bil o

pa tudi nadalje pač prenavadno, družiti se navdušenim slovenskim fantom ter ga poučiti o narodni stvari. Pa tudi trebušček je že prerejen, da bi bilo mogoče tudi našo roperško mladino naučiti tako krasnih pesmic, kakor je to storil gospod učitelj pri sv. Bolfenku. To pa naj ne velja samo jednemu, ampak vsem, kateri bi morali biti naši voditelji. Vsaj je naše ljudstvo tudi tukaj ukaželjno, vsaj bi bilo tudi pri nas najti veliko več zavednosti, ko bi se ravno ti «odlični faktorji» za to pobrigali. Kaj in koliko pa je storil že gospod Gmilšek? Vsaj tudi on nima drugih ljudi, kakor smo mi. In ko boste postali vi naši roperški voditelji taki, takrat bode razcvetelo tudi naše bralno društvo, takrat bomo tudi lahko rekli: klobuk raz glave pred našimi gospodi!

I. K. Gočovec.

Od Sv. Jurja ob Ščavnici. Skoraj se mi ne zdi vredno, da bi odgovarjal tisti «jasni» glavi, ki jo je v eni zadnjih številk ptujskega «Štajerca» tako modro povedala glede sklepa našega občinskega odbora od 8. januarja t. l. Sam pravi, da se še največji učenjaki niso zedinili, je li streljanje proti toči koristno ali ne. Ni še dolgo tega, kar je g. podpoikovnik Konschegg, ki se je že več poletij mudil v slov.-bistriškem okraju ter se nalašč pečal s to zadevo, pisal, da streljanje proti toči nič ne pomaga. Zakaj pa naj ravno naša mala občina za tako dvomljivo reč zametuje precejšno svoto denarja, ki ga lahko bolj obrne? In kako sploh spravi dotični dopisnik agitacijo za okrajne volitve v zvezo z streljanjem proti toči?

Težko si bo pač človek razlagal njegove menda preduhovite (zato nerazumljive) besede. Borka je namreč vjela agitacija za okrajne volitve, zato je nepotrebna strelna postaja. Da so dotičniku zadnje volitve za okrajni zastop še vedno v želodecu, je pač lahko umljivo. Gotovo se Vračkotu in njegovim nemčurjem tresejo hlačice, če pomislijo, kako se ljudstvo vedno bolj zaveda; že pri zadnjih volitvah je Vračko komaj prodrl; kaj bo pri prihodnjih?!

Delali smo po prepričanju, ne pa po inspiracijah radgonskih in ptujskih posilincev, in tako bomo ravnali še nadalje. Saj že vsakdo uvideva, kako mračno je naprednjaštvo orehovskega preroka. Dobro izraža ta svoje naprednjaštvo z besedami, da mu ne ugaja novoslovenska politika. Ta novoslovenska politika ravno vedno in vedno zahteva šol, da bi se slovensko ljudstvo lahko izobraževalo v lastnem jeziku, zahteva slovenskih kmetijskih šol, slovenskih meščanskih šol, slovensko vseučilišče in s kako pravico, nam kažejo podatki in številke v zadnji «Domovini». In to je znamenje Vračkovega naprednjaštva, da se upira takim zavodom. On hoče, da ostane ljudstvo neumno, da bi lahko ž njim delal kakor sam hoče, da bi se ne zavedalo svojih pravic. Štajercijanci trde, da nočejo novoslovenskega jezika, ker ga ne razumejo. A tega ne pomislijo, da se vsak jezik razvija, slovenski kakor nemški. Da pa ljudje razumejo pismeni jezik, zato je najholjši dokaz družba sv. Mohorja, ki pošilja vsako leto po vsem slovenskem na tisoče knjig, in pa velika množica časnikov, ki so razširjeni med ljudstvom. Če bi ne umeli, bi ne čitali!

Andrej Borko.

Iz Šent Jurja v Slovenskih goricah. Kakršno življenje, takšna smrt! Da je temu tako, smo se prepričali lahko vsled žalostne, nepravilne smrti posestnika Fr. Škofa. Človeka kar zgane po vsem životu, ako premisli, da je njegova duša vsled brezmirnega uživanja žganja morala takorekoč pijana stopiti pred večnega sodnika; kajti on je zapil svoje življenje. Kakršen ob smrti, tak je bil tudi v življenju. Da je temu bilo res tako, naj navedem samo en slučaj. Ob priložnosti občinske volitve pri Sv. Jurju v Slovenskih goricah je imel Fr. Škof volilno pravico v drugem volilnem razredu. Njegov oddani glas bi bil toraj velevažen radi do skrajnosti nesramnega pritiska tukajšnje nemčurske bande najpodlejše kakovosti. Prišel je sicer volit, pa ne na volišče, ampak v gostilno, kjer so ga nekateri renegati tako zapojili s tistim hudičevim oljem, da je docela pozabil na volitev ter se je tudi ni udeležil. On je torej takrat prodal za par «štamprlov» smrdljivega žganja svojo volilno pravico.

Kdor proda eno, ta proda tudi drugo; kdor zataji svoj narod, ta zataji, če treba, tudi svojo vero; kdor je postal nezvest enemu, temu se toraj nikakor ne more več zaupati; na njega se ne da več naslanjati, on je le v pogobo samemu sebi, kakor tudi celi občini i. t. d.

Toraj, Šentjurčani, kadar bo pri vas bodisi potem ta ali ona volitev, idite vsi, ki imate pravico, na volišče ter volite same poštene in narodne može, kajti to je posebno v dandanašnjem času, — ko so naši sovragi napeli vse moči, da bi nas Slovence popibali iznad zemeljskega površja, — vaša sveta dolžnost. Kdor se pa odteguje tej dolžnosti, ta ni vreden biti imenovan človek, ta ni vreden, da mu nebeško solnce ogreva in oživlja njegovo zemljo, ta spada celo kam dragam, kakor med pametno človeško družbo. Proč pa enkrat za vselej z nemškutarji, stran z renegati, ki so zatajili svojo lastno mater Slovenijo, katerim toraj tudi ni več sveta nobena zapoved bodisi potem posvetna ali božja. Ako se pa morda še vendar dela kak nemškutarček svetega in pobožnega, tega nikdar in nikoli ne stori zavoljo Boga, ampak le zavoljo ljudi; to je kratko malo le hinavec, to je tisti, katerega se nam je treba čuvati, kajti na zunaj je ovčica, znotraj pa zgrabljivi volk, ki vse pogoltne in vse požre.

Toraj, dragi Šentjurčani, ako vam je mar za svoje blagostanje, ako vam je mar za svojo čast, in za vse, kar je lepega in dobrega, ogibajte se enkrat za vselej nemškutarjev, kakršen je recimo naš partinski Franček in še mnogo takih drugih enakih. Da ste mi zdravi vaš

Irgec.

Iz Frama. (Popravek.) Slavnemu uredništvu «Slovenskega Štajerca» v Kranju. Ni res, da bi bil podpisani zagrizeni, podli odpadnik in strastni agitator; res pa je, da v Framu že 19 let mirno in vestno delujem. Fram, dne 22. februarja 1905. Franc Pirkmaier, nadučitelj. (Opomba uredništva: Kakor vidite, grozno učeni gospod Pirkmaier, imamo mi zelo dolge in ostre škarje, ker smo zavrgli skoraj celi Vaš popravek. Boljše bo, ako se poboljšate, kakor da se naslanjate na ta razupiti 19. paragraf tisk. zak. Poskusite, mogoče bo šlo, saj ste zadnji čas postali celo naš naročnik! Vedite, da smo mi pred kratkim zvedeli od tamkajšnih rodoljubov, da je vse resnica, kar je naš list pisal o Vas. Zvedeli smo

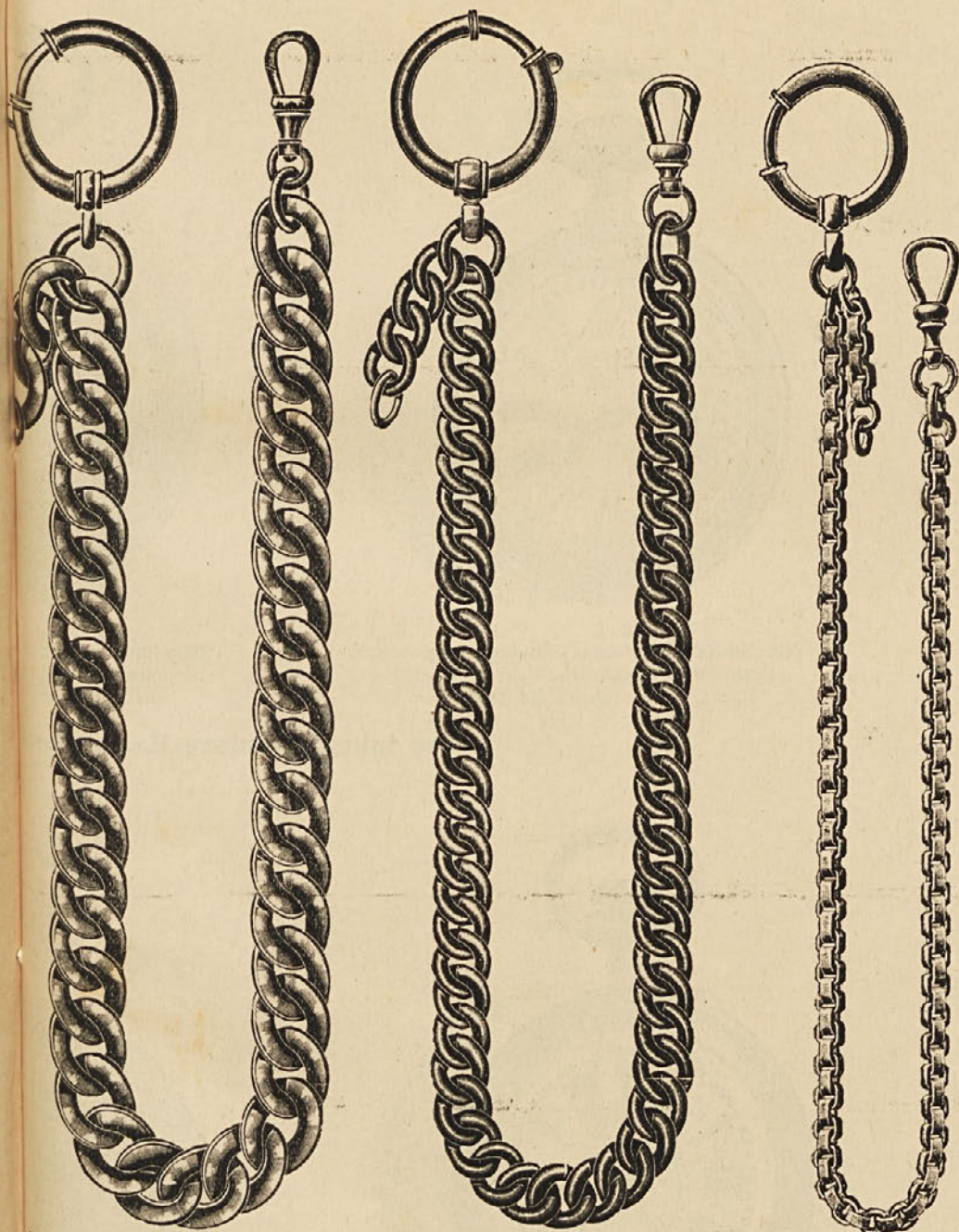

IG. GRUNTARJEVA
KIJAZNICA „SOKOLA I.“
EV. ...

kontrolnem uradu puncirane.

dni, ako ni poškodovano, zameni ali na zahtevanje denar vrne.

rdka poznana po celem svetu.

Št. 850. Srebrna ploščnata veržica
težka 30 gramov, gld. 2-10,
težka 50 gramov, 3 gld.
enaka iz stanovitnega belega nikelnja
z obeskom, 90 kr.

Št. 851. Srebrna veržica,
težka 50 gramov, gld. 2-50,
14k. zl., težka 20 gr., 26 gl.
Enaka iz stanovitnega belega
nikelnja z obeskom, 60 kr.

Št. 852. Srebrna veržica,
jako fina, gld. 1-80,
enaka 14kar. zlata, 28 gl.

Fini 14kar. in 6kar. (novo zlato) zlati prstani, pri c. kr. kontrolnem uradu puncirani.

Št. 1026. 14kar. zlato
gld. 8-50, novo zlato gl. 4-25

Št. 1029. 14k. zlato 8 gld.
novo zlato gld. 3-75.

Št. 1031. 14k. zlato 6-75 gl.
novo zlato gld. 2-75.

Št. 1038. 14k. zlato 6-50 gl.,
novo zlato gld. 3-20.

Št. 1040. 14k. zlato gl. 5-30,
novo zlato gld. 2-35.

Št. 1046. 14k. zlato gl. 4-50,
novo zlato gld. 2-35.

Št. 1043. 14k. zlato gl. 3-90,
novo zlato gld. 1-90.

zastoj in poštnine prosto.

H. SUTTNER

urar v Kranju

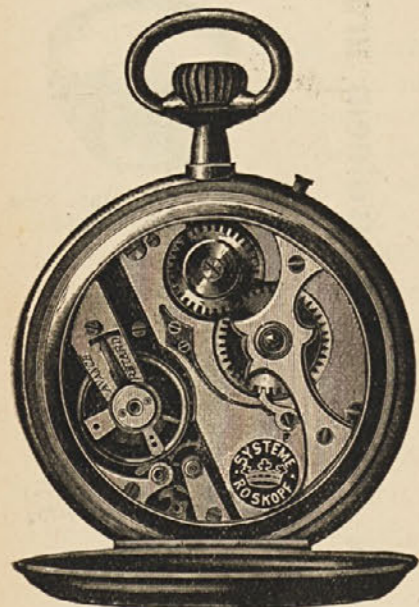
Prva največja domača eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine na drobno in na debelo.

Prave srebrne in nikelnaste trpežne Roskopf-ure

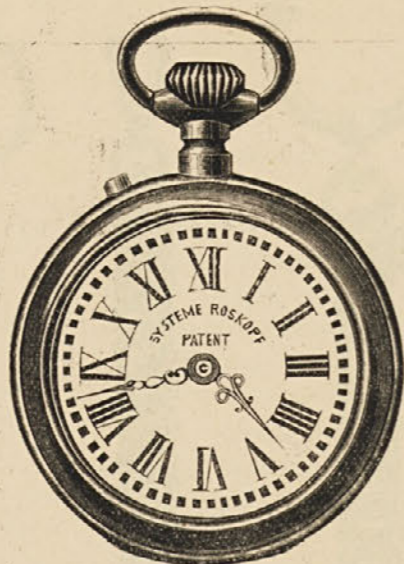
Vse blago je najboljšega trpežnega izdelka. Meni je na tem ležeče, da vsakega cenjenega naročnika kar najbolje postrežem in ga zadovoljim z dobrim blagom. Prepričan sem, da bode vsakdo, kdor naroči po mojem cenilniku, popolnoma zadovoljen tako z blagom, kakor tudi s ceno, ker je že dolgo let obstoječa tvrdka in povsod dobro poznana. Ako naročeno blago ni po volji, se v teku 8 dni, ako ni poškodovano, zamenj, ali tudi denar vrne.

Opomba. Kdor pri meni **naenkrat** naroči blaga za **100** gld., dobi povrhu priloženo novo pravo zlato 14kar. cilindremont-uro št. 1200. Kdor naroči naenkrat blaga za **50** gld., dobi povrhu zastoj eno novo srebrno, dobro idočo uro št. 722 ali 735. Kdor naroči naenkrat za **25** gld., dobi eno srebrno verižico z lepim srebrnim obeskom, kdor pa naroči za **10** gld., dobi prav lepo trpežno nikelnasto verižico z obeskom priloženo. Za 14 kar. zlate ure in zlate verižice ne velja ta opomba, pri teh se ne priloži ničesar.

natančno izdelane (repasirane). Jamčenje 2 leti, vsaki uri se priloži garancijski listek za 2 leti. Pri Roskopf-urah preskoči pero, ako je ura do konca navita, torej ni mogoče peresa odtrgati.

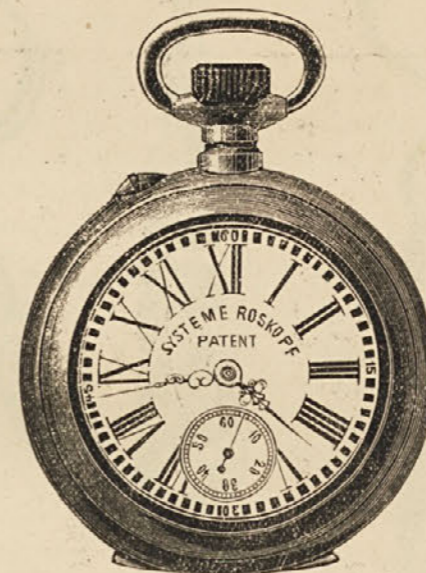
Ogled kolesja mojih trpežnih in finih Roskopf ur, kakšno imajo vse tukaj navedene ure enakega kolesja, niso za zamenjati z drugim, ker pod tem imenom razne tvrdke ponujajo plehaste ure.

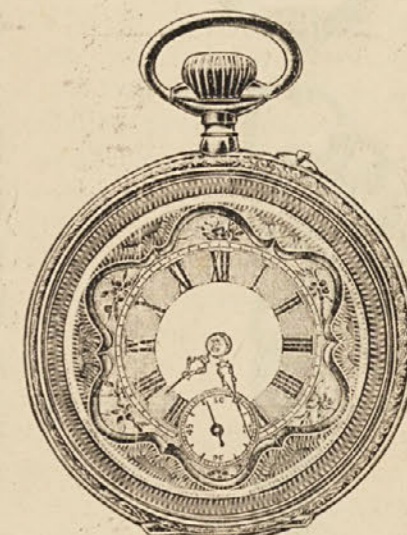
Št. 1.
Nikelnasta anker-rem.-Roskopf brez pantov z enim pokrovom, gld. 2-45
Enaka prava srebrna gld. 3-90

Št. 2.
Nikelnasta anker-rem.-Roskopf s panti in notranjim pokrovom z tepo podobo, spredaj odprta kakor št. 1, gl. 3-75.

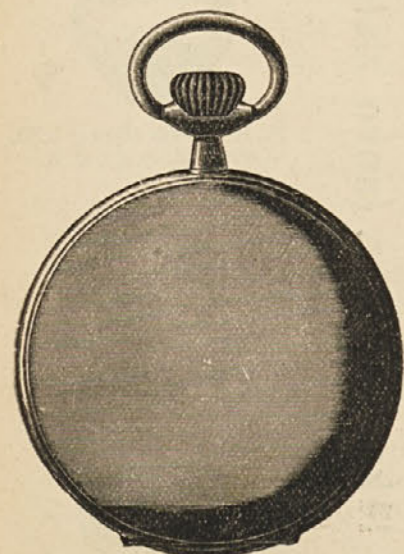

Št. 3.
Prava srebrna anker-rem.-Roskopf, z močnimi pokrovi, oba srebrna, gl. 5-35.

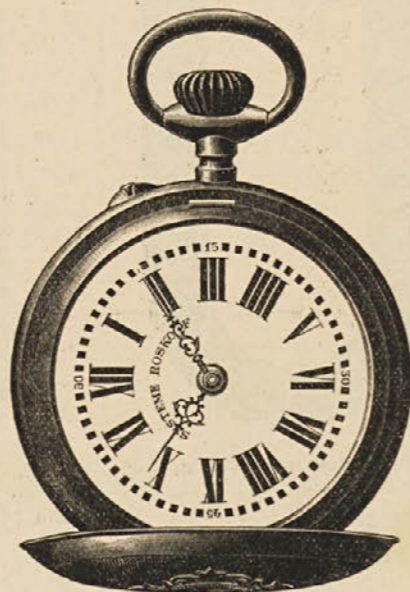

Št. 4.
Prava srebrna anker-rem.-Roskopf, z močnimi pokrovi, oba srebrna gld. 5-95.

Vse tukaj navedene Roskopf-ure so v kamnih, samo št. 1 ne.

Št. 5.
Nikelnasta anker-rem.-Roskopf, z dvojnatisim pokrovom, prav trpežno kolesje, gld. 3-95

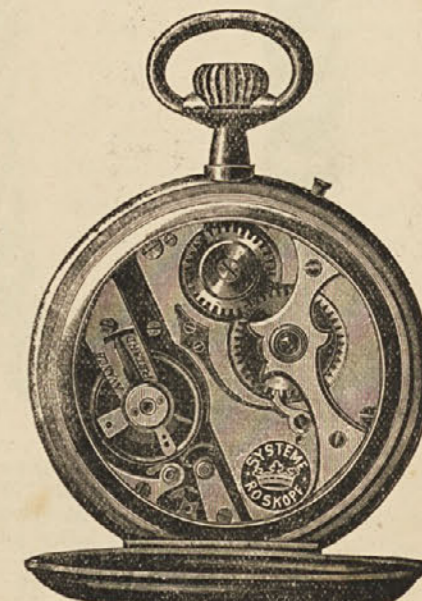
Št. 6.
Prava srebrna anker-rem.-Roskopf z dvojnatisim, 3 prav močnim srebrnim pokrovom, gld. 6-50

Št. 7.
Prava srebrna anker-rem.-Roskopf z dvojnatisim, 3 prav močnim srebrnim pokrovom z različnimi panti, gld. 7-90

Št. 8.
Prava srebrna tula anker-rem.-Roskopf, z dvojnatisim, 3 srebr. močnim pokrovom, z različnimi v zlato vloženi podobami, gld. 8-75. Enaka nikelnasta gld. 4-50.

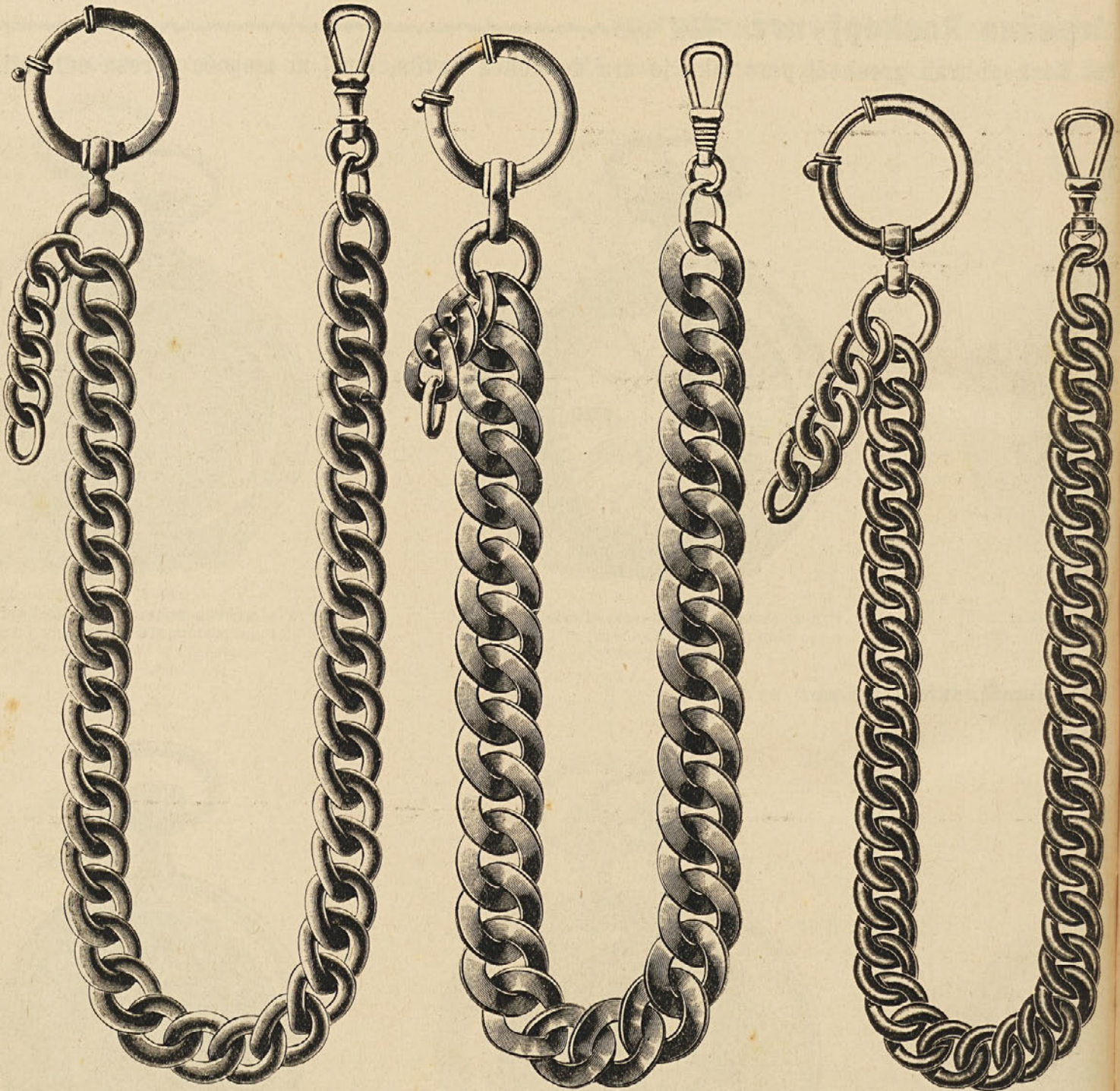
Ogled kolesja mojih trpežnih in finih Roskopf-ur, kakšno imajo vse tukaj navedene ure enakega kolesja, niso za zamenjati z drugim, ker pod tem imenom razne tvrdke ponujajo plehaste ure.

Fine, prave srebrne verižice, pri c. k.

Za pravo srebro se pismeno jamči. — Ako naročeno blago ni po volji, se v teku os

Vsled poštene postrežbe in dobrega blaga je moja

Št. 847. Srebrna verižica
težka 150 gramov, gld. 7:50
težka 200 gramov, gld. 10:50
enaka iz stanovitnega belega nikeln
z obeskom 1 gld.

Št. 848. Srebrna ploščnata verižica,
težka 80 gramov, gld. 4:90
težka 100 gramov, gld. 5:70
težka 150 gramov, gld. 8:30
težka 200 gramov, gld. 11:40
enaka iz stanovitnega belega nikeln
z obeskom 1 gld.

Št. 849. Srebrna verižica,
težka 80 gramov, 4 gld.,
težka 100 gramov, 5 gld.,
14 kar. zlata, težka 30 gr., 38 gld.
enaka iz stanovitnega belega nikeln
z obeskom, 85 kr.

 Veliki cenik, ki obsega blizu 1000 podob, pošljem na

tudi, kako hudo si prizadevate poiskati dopisnike, da bi jih porinili gotovim gospodom pod nož. Pa Vaš trud je ves zaman. čeprav se vsaki dan natešče trikrat na glavo postavite. — Skrupicali ste sicer še en ferdamen-sko dolgi popravek za tamošnji krajni šolski svet ter ga pustili podpisati nekemu Bl. Višnarju kot načelniku. No, na ta popravek pa že smete čakati, da bo preje narejen tunel skoz Pohorje do nas. Torej pamet, pamet!)

Iz Središča. (Popravek.) Pred nekoliko tedni je prinesel cenj. Vaš list dopis iz Središča, v katerem je ostro prijel tukajšnjega trgovca I. Löwy-ja, očitajoč mu strastno razširjanje ptujskega «Štajerca». Ker smo se uverili, da omenjeno poročilo ne odgovarja povsem resnici, Vas prosimo, da popravite dotične vrstice v tem smislu, da je bil I. Löwy pač v prejšnjem času naročen na ptujskega kljukca, a sedaj je že blizu pol leta odjemnik Vašega lista ter se je ptujskemu «Štajercu» povsem odpovedal, vrhutega podpira I. Löwy po svojih močeh tudi vsa narodna društva v Središču. Toliko resnici in pravici na ljubo! (Opomba uredništva: Ker smo prejeli te vrstice od verodostojne strani, smo jih priobčili v polnem obsegu in brez komentara, čeravno smo v tej zadevi g. Löwy-ju pred par meseci že pisali pismo.)

Iz Olimja blizu Podčetrška. To je bila spet komedija, ko je predzadnja številka «Slov. Štajerca» prinesla neki članek o politikujočih podčetrških orožnikih. Videti je bilo, kako so polni svete jeze in nasajeni kar najbolj čisto zasopihani prikorakali v Olimje, da bi tam od hiše do hiše grede preiskavali in povpraševali, kje je izrasel dotični članek «Slov. Štajerca». O, gospodje, ne, ne tolikega razburjenja! Kaj vam je treba bilo, ali da smo danes bolj natančni, kaj je brigal dva izmed vas «Slov. Štajerc», da ste zabavljali čez njega po Olimju? Ha, kako so resnični naši slovenski pregovori! Eden izmed teh pravi: če mačku stopiš na rep, takoj zaevili, in res. potipali smo le malo podčetrškim orožnikom na prste in že vidimo posledice, iz česar, kakor iz vsega njihovega postopanja je dovolj razvidno, da niso tako nedolžni, kakor se delajo. In danes spet ne moremo kaj, da bi jih ne vprašali, kako pridejo do tega, da brez višjega povelja v teh stvareh — pomnite v teh stvareh — preiskujejo, da, še več, da kar naravnost prijemajo nedolžne ljudi, vznemirjajo celo okolico in plaše ter strašijo kmete, kakor bi hotel siloma izvleči iz njih to ali ono? Ali nimate družega posla, kakor pečati se s takšnimi stvarmi? Mi vendar mislimo, da so orožniki za vse drugo preje, le v stvareh, tikujočih se «Slov. Štajerca» politike, pač nimajo črhiniti besede! Čudimo se le in priznati moramo v tem slučaju zares blago vedenje našega slovenskega ljudstva, ki vzlic temu, da se ga na tak način napada od strani orožnikov, ni pokazalo tem ali dotičnim gospodom duri, kakor bi jim po vsem slo! Torej, podčetrški orožniki! Ne smešite se in pustite politiko drugim, kajti vsled tega, ker vam je greben vzrasel malo previsoko, morali smo ga vam seveda malo postriči; in če Vam še zopet izraste, nas vaše grožnje nikakor ne bode ovirale, da vam ga docela odtrgamo. Potem smo vam pa tudi hoteli pokazati, da «Slov. Štajerc» ne prijema samo tiste, ki imajo kaj pod

palcem, ampak vse one brezobzirno, ki nimajo čiste vesti glede narodnosti! Se razumemo?

Iz Vuhreda. Če pogledamo v kroniko zadnjih let, ki opisuje narodno gibanje našega okraja, vidimo, da je ravno Vuhred med prvimi boritelji za narodni procvit in narodne pravice, nekaka slovenska trdnjava pred nemčurskim Marenbergom. Ponosna je na to narodno ognjišče cela okolica. Vuhred je pa ostal v spominu marsikateremu od blizu in daleč, ki je imel priložnost se odzvati taki veselici z mnogovrstnim programom. Tem večja žalost nas navdaja in tem večja sramota je za posameznike, da ravno ta Vuhred z vseslovenskim obrazom kazi neka pega, ki bi se dala izbrisati kar čez noč tem lažje, ker so povzročitelji teh vrst celo naši somišljeniki. A ta vražja mlačnost in zavednost jih še tare. Če pa pomislite, da ravno radi vas prihaja v Vuhred 16 smrdljivih krot onega kramarskega lista, ki nas imenuje pri vsaki priliki morilce in roparski narod, bi vas vendar ne bilo treba opomniti, da podpirate nasprotnika, škodujete pa narodni stvari. Naročite si raje naše narodne liste in podpirajte jih! To je vaša dolžnost! Marsikaj dobrega in koristnega za gospodarstvo bodete povzeli iz njih, dočim se pa s ptujsko cunjjo le blatite. Da so nekateri železniški delavci naročeni na ta list, bi se ne čudil toliko, — manjka jim še pač pravega zdravega razsodka. — tudi me ne preseneti, da se brati z njim naš Vincenc, ker ta list in njegov «töf, töf» prav jednako smrdita, a da so naročeni na njega člani bralnega društva, to mi je stisnilo pero v roke. Ali ne poznate kot člani svojih dolžnosti? Dajte vendar breo vsemu, kar je nemčurskega, in kažite se tudi v dejanju radikalne! Še neko opravičeno željo bi imel pri tej priliki. Ali bi se ne mogel že v kratkem dobiti dvojezični poštni pečat? Ptič, ki vse vidi.

Rusko-japonska vojna.

Z bojišča v Mandžuriji dohajajo te dni strašna poročila. Vojna okrog Mukdena, kojega so imeli v rokah Rusi, se je pričela na celi črti. Padlo je te dni na obeh straneh čez sto tisoč vojakov. Nekatera, osobito angleška poročila govore, da je ruska armada poražena. Vsem tem vestem pa ni verjeti, saj vemo že iz prejšnjih poročil, koliko se nam je zanesti na prva taka poročila. Da se je ruska armada umaknila iz Mukdena, pravijo ruska poročila, je bilo že poprej določeno, ker ima zadej, to je v Tielinu, boljše utrdbe, kot jih je imela v in pri Mukdenu.

Podamo toraj zadnja poročila, ki pa si zelo nasprotujejo. Kuropatkin poroča carju, da se umika ruska armada na pozicije, ki so bile že v naprej za to določene. Od 28. februarja do 11. marca je bilo ranjenih 1190 oficirjev in 46.391 vojakov. — Reuterjev biro javlja iz Kurokijevega tabora: Kuropatkinu se je posrečilo zabraniti Japoncem, da bi prišli do železnice, in je tako izvrstno manevriral, da se je mogel z armado nemoteno umakniti. Tudi nevarnosti, da bi ga Japonci obkolili, se je spretno ognil. Rešil je vse svoje topove in so Japonci le malo Rusov ujeli. — «Daily Telegraph» poroča, da so Rusi odpeljali s seboj kitajskega generalnega guvernerja v Mukdenu, ker ga imajo na sumu, da je v tajni zvezi z Japonci.

Iz Tokia se poroča, da so po uradni cenzitvi Japonci vjeli kakih 40.000 Rusov in da so Rusi ob Šahu izgubili vsega skupaj kakih 90.000 mož. — «Petit Parisien» poroča iz Petrograda, da so ondotni diplomatični krogi mnenja, da je Kuropatkinov položaj obupen in da je zmaga nad Japonci nemogoča. — Car je zaukazal mobiliziranje 21. in 33. voja. — Reuterjev dopisnik v Kurokijevem glavnem taborišču poroča preko Fušana: Vidi se, kakor da bi Kuropatkin zadrževal Japonce ob železnici proč od sebe. Rusko umikanje se še precej ugodno vrši, holmi so za Ruse obramba, za katero varno korakajo. Vsi Rusi so še severno od Hunho. Kuropatkin bo z glavno armado skoro gotovo ušel obkoljenju, rešil je tudi večino topov, vendar se je Japoncem posrečilo vjeti nekaj Rusov. Vse japonske čete so šle preko Hunha za Rusi. V soboto so japonske čete 10 milj vzhodno od Mukdena, prodrle skozi ruske čete in jih razločile v dva dela. En del prodira severovzhodno od Fušana, na jugu pa se vzdržujejo Rusi ne daleč od tira železnice. Edna pot za Ruse je med železnico in cesto, ki sta od Japoncev zasedeni.

Japonske izgube.

Kakor piše «Morning Post», se je v bitki pri Mukdenu najbolj odlikovala Okujeva armada, ki je izgubila 20.000 mož. V celem znašajo japonske izgube nad 65.000 mož. Padlo je zelo mnogo častnikov in več generalov. Padli so generali: Todzio, Madzumura, Nicidisma, Nagaoka in Akiama. Generalštabni načelnik Okujeve armade, general Otziaj, in poveljnik gardne divizije general Ozada pa sta bila težko ranjena.

Strategično umikanje, a ne poraz.

Dopisnik «Echo de Paris» poroča iz Petrograda: Ob 6. uri zvečer je sporočil Kuropatkin, da je z uspehom odbil japonske napade. Ta brzovjavka je pomirila vojaške kroge. Ob devetih pa je došla brzovjavka, da se je armada jela umikati proti Tielinu. Neki dobro poučeni strokovnjak zatrjuje, da je to strategično umikanje, a nobeden poraz. Armada se umiče v najlepšem redu. Ruske izgube so ogromne in dosejajo skoro 60.000 mož, vendar pa Rusi niso izgubili nobenega topa. Sovražnikov artiljerijski ogenj provzroča enormne izgube, vendar pa ni mogel niti na eni točki prebiti ruske formacije. General Linevič štiti umikanje, Kaulbars se pomiče ob železniški progi paralelno z Japonci, da bi preprečil, da bi obšli zadnje voje umikajoče se armade. Glavna armada se umiče po mandarinski cesti iz Fušana proti Tielinu, kjer če nahajajo ruske zaloge in artiljerija.

Na severu od Tielina so pripravljene utrjene pozicije, v katerih se bo ruska armada lahko držala in rekonstruirala. Prav tako se ustavi Kuropatkin po bitki pri Liaojanu v Mukdenu. Pozicije pri Tielinu so veliko močnejše, kakor so bile pri Mukdenu. Ni verjetno, da bi mogli po štirinajstdnevni bojih utrujeni Japonci resno vznemirjati Kuropatkina. On je previden, da bi si dal odrezati umikanje. Sicer pa ima v Tielinu svežo armado 60.000 mož, ki že dlje časa straži te pozicije.

20 do 50.000 Rusov ujetih?

Reuterjev urad javlja iz Tokia: Ves obseg ruskega poraza še ni znan. Dognano pa je, da je število ranjenih in ubitih Rusov veliko, in da so zlasti izgube topov ogromne. Število ruskih ujetnikov se ceni nad 20 do 50.000 mož. Obupen boj je trajal še celo noč. Rusi se trudijo, da bi se osvobodili japonskega objema.

Spodnještajerske novice.

Štajercijanci ubijalci. Franc Francekovič, kmetski sin z Dol, občina Zakot pri Bežicah, je bil s svojimi tovariši na pust v gostilni Jožefa Krulca v Mostecu, kjer je bila tudi mladina iz Mosteca. Radi ljubosumnosti je nastal med fanti prepir, in pred gostilno je prišlo do spopada. Janez Toropšič, Franc Cetin in Franc Korvatič so oboroženi z ročicami napadli Francekoviča; tolkli so ga tako dolgo, da se je zgrudil brez zavesti; dne 8. t. je umrl. Francekoviča so prepeljali v mrtvašnico, junake pa v zapor v Brežice. To so sledovi «Štajerčeve» vzgoje.

Nov most na Brežicah. Mnogo let željno pričakovani most pri Brežicah in Čatežu, ki bo vezal Štajersko čez reki Sayo in Krko v dolžini pol kilometra, bodo pričeli graditi letošnjo pomlad.

Pomiloščeni kaznjenci. V mariborski kaznilnici so bili dne 25. m. m. pomiloščeni: Primož Primožič s Kranjskega. Imel je 18 letno kazen. Kaznilnico zapušča star nad 70 let. Peter Kostur iz Dalmacije, Franc Plementaš s Štajerskega. Iz mladinskega oddelka: Alojzij Novak in Janez Lončar, oba s Kranjskega.

Uboj. Jože Štefanič, hlapec pri kmetu Malusu na Bizeljskem, je bil dne 6. t. m. na Hrvaškem z vozom po vino. Blizu Klanca ga srečajo sejmarji, ki so ga na cesti ubili.

Mariborske novice. Minolo soboto, dne 4. t. m. je ukradel neki tat špeharju Lorenčiču v Lendlerjevi žganjarni iz žepa 80 K. Kdor se med otrobe meša, ga svinje požro in kdor hodi v žganjarne med šnopsarje, je okraden. — Delavca Jurija Tinauerja so našli mrtvega na koroškem kolodvoru dne 4. t. m. zjutraj pod strojem, ko je istega snažil. Brzkone ga je zadela kap.

Draga smodka. Dne 1. t. m. je pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža na Vogrinovi gostiji posestnik Jakob Ozmec izkliceval portoriko ter je pritiral ceno na 7 K 72 h za družbo sv. Cirila in Metoda.

V slovenske roke je prešla še ena graščina pred Gradcem. G. Fran Hren, svetnik ljubljanske trgovske in obrtne zbornice, je kupil od bivšega župana Portugala graščino Eschenhof pri Gradcu.

Vlak je povozil 6. t. m. dva konja in voz posestnika Antona Herličko iz Pasje vasi. Hlapec je padel tako srečno, da se mu ni zgodilo prav nič.

V Vojniku je zopet zmanjkalo nemčurskega kramarja «Golloba». Odfrčal je nekam, ker ni imel kaj zobati. Trgovino so mu zapečatili. Da bi bil on ostal Slovenec, bi se mu to ne bilo zgodilo. Tako so pa slovenski kmetje vedeli, koga se imajo izogibati.

Umrli je v Slivnici pri Celju župan Anton Voga. — V Planinski vasi pri Planini je umrla Urša Jazbec, žena župana Jerneja Jazbeca. — V Središču je umrla 82 let stara Terezija Cajnko, mati veroučitelja Valentina Cajnka v Varazdinu in učitelja Frančiška Cajnka.

Veliko povodenj so imeli 4. in 5. t. m. v Ščavniški dolini. Vsled dežja in kopnečega snega je Ščavnica tako narastla, da je bila cela dolina pod vodo. Franico Lukovnjak, ki je šla po cesti od Sv. Jurja v Selišče, so dereči valovi podnesli, in bi bila gotovo utonila, ko bi je ne bila rešila Alojzija Kvas.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Tatovi so vlomili v noči 5. t. m. v klet posestnika J. Cvetkota ter mu odnesli precej jabolčine in žganja. Sledovi kažejo, da je bilo pri tatvinu udeleženih več oseb; kot sokrivca so zasledili nekega Pučkota iz Kupotenjic, katerega so že djali pod ključ.

Umrli je 84 let stara grofica Marija Trasoldo, baronica Grafenberg, svakinja fml. Radeckega.

Zopet obsojeni nemčurski sleparji. Ponarejevalce volilnih listin v Mariboru, ki so bili pred okrožnim sodiščem v Mariboru oproščeni od obtožbe, je najvišji sodni dvor obsodil vsakega na osem dni zapora, in sicer Feliksa Schmidla, tovarnarja jesiha in občinskega odbornika; Franca Opelka, trgovca, oba iz Maribora in Jakoba Skaza, krojača v Slovenski Bistrici.

Raznoterosti.

Delegiranje mariborskega porotnega sodišča v pravdi ptujskega župana Orniga proti dr. Tavčarju, dr. Brumnu in «Slov. Štajercu» smatrajo Ornig in njegovi pajdasi že za popolnoma zagotovljeno stvar, kajti začeli so že pripraviti mariborske porotnike. Ni jim še dovolj, da je z uporabo različnih ne vedno poštenih sredstev skoro zagotovljeno, da postanejo v Mariboru sami patentirani nemški nacionalci porotniki, namreč izkušajo že sedaj vplivati na porotnike in jim sugerirati vsakovrstnih predsodkov. Tožniki se brez dvoma boje dokazil, ki se spravijo na dan, in iz strahu, da bi porotniki ta dokazila objektivno presojali, se trudijo že sedaj, porotnike naščuvati. Posebno se odlikuje «Marburger Zeitung». No, v stvari tega delegiranja še ni izrečena zadnja beseda in zato se za danes omejujemo na konstatiranje zgoraj označenega vplivanja na porotnike. Kadar pride čas, bomo že se govorili. Tako «Slov. Narod» in mi tem navedbam verjamemo.

Nemški občinski odbor v Teharjih, kateremu je z zadnjo volitvijo odklenkalo, hoče po svoje izkoristiti še dani mu čas vlade. Župan Gorišek je namreč kar meni tebi nič suspendiral občinskega redarja, ne da bi mu povedal zakaj. V dotičnem dekretu se le pravi, da ni ubogal svojih naprejpostavljenih. S tem si najbrže gospod župan misli, da redar ni ubogal, ko so mu veleli, naj voli Nemce. Redar Koštomaj je, kakor vedno prej, tako tudi zadnjic slovenski volil. Zato se hočejo maščevati. No, pa dan povračila pride za župana in za nekatere druge tudi.

Slovenska posest — izginja. V Slovenskih Goricah izginjajo večja slovenska posestva drugo za drugim, krči se število starih, trdnih kmetov in rastejo pristave (marofi) mariborskih in ptujskih bogatašev. Razkosajo se večja slovenska posestva in imamo le še neznatnih malih posestnikov, želarjev (po naše kočarjev). Malone v vsaki količkaj živahnejši vasi nahajaš pristavo, kmetijo, obširna zemljišča in gozde, ki so last nemškutarjev, veletržcev, industrijcev in takih. Ti si potem navadno osredotočijo ves promet in vso kupčijo v svoji osebi, pridobe kmete na svojo stran in nemškutarija začne poganjati bujen cvet. Hodimo le po Ptujskem polju, od koraka na korak bomo srečevali taka velika posestva z obširnimi poslopji, prostranimi polji, s številnim služabniškim obojem, ki je seveda nemško in potujčeno in tudi na svoj način pripravlja našo zemljo tujcem. Svarilen svedok nam je sedanji ptujski okrajni zastop, ki je le na ta način umetno prevladal slovenski živelj. Varujmo si našo grudo, ne dajmo je tujcu v pest!

Kdaj zna nemškutar slovenski? Mariborski mestni nemškutarski očetje so sklenili pred kratkim, da ne trpe v Mariboru nobenih slovenskih napisov, ki so mimogrede povedano, jako redki. Vzemimo pa v roke «Štajerca» z dne 5. svečana 1905 in tam vidimo na zadnji strani v kotu slovenski inserat z debelimi črkami, kdaj se vrše živinski sejmi v Mariboru, Nemškutarjem à la Havliček so seveda dobri slovenski groši, katere kmet prinese v mesto, in zato znajo lepo slovenski! Kšeft je prva reč! Heil und Sieg!

Izborne nemške šole. V Gradcu se je vršila obravnava, pri kateri je priznal neki 17letni fant iz lipniške okolice na Štajerskem, toraj iz popolnoma nemške okolice, da je obiskoval sedem let tamošnjo nemško šolo in ne zna ne brati in ne pisati.

Zopet zavraten napad na našega urednika. V nedeljo 12. t. m. zvečer ob polenajstih, ko je naš urednik v svoji pisarni, ki se nahaja zunaj mesta, še pisal pri svoji pisalni mizi v prvem nadstropju, počil je strel od ceste skozi nezagrnjeno okno proti Križmanu, ki je sedel pri oknu. Strel je zdrobil samo eno šipo, ni pa zadel Križmana, ki je prestrašen odskočil od mize, nabasal pištolo ter hotel zdirjati za napadalcem, toda žena mu je to zabranila. Kdo je napadalec, se še ne ve. Preiskava je upeljana. Tako se nam godi; preje dvakrat zažgan, potem poskušeno zadušenje, zvezano z ranami, sedaj pa strel. Kaj si hočemo pri vsem tem misliti!?

Priloga našemu listu. Opozarjamo cenjene naročnike in čitatelje na prilogo g. H. Sutnerja, veletržca z urami, zlatnino in srebrnino v Kranju, kojega toplo priporočamo.

Zunanje novice.

Največ zdravnikov na svetu ima ruski car. Ima jih osemindvajset, a ti so najboljši celega carstva. Med njimi je eden vrhovni zdravnik, deset začasnih, trije kirurgi, štirje začasni kirurgi, dva zdravnika za oči, dva za noge, dva dvorska zdravnika in naposled še trije posebni zdravniki za carico.

Najstarejši denar. Nemški pastor Somann je našel na svojem potovanju po Siriji, Mezopotamiji in Armeniji v Anadolii zelo star srebrni denar, ki je bil kovan 800 let pred Kristovim rojstvom. Napis ima armenski «Panamu Bor Rekub», to je bilo ime takratnemu kralju. Dosedaj se je mislilo, da so kovali prvi denar Lidijci za časa kralja Kreza ali njegovega očeta Alijata, a ravnokar najdeni denar je 200 let starejši kot sploh vsak drugi dosedaj znani denar.

Nagla «poroka». „Slov. Narodu“ se poroča: Naša hiša ima v podstrešju več lukenj, v katerih gnjezdi vse polno vrabcev. Opazoval sem, kako se je neki parček «ljubil». Pred kratkim pa je zadela vrabca smrt in «vdova» je žalostno vpila v luknji «živ, živ» in s tem priklicala novega ženina. Prisostvovala je pri «poroki» cela tropa hišnih «gostov», katerim potresam na hodniku drobtine. Po «zajutru» se vsedejo drugi vrabci na hodnikovo ograjo, «novoporočenca» pa sta zlezla v luknjico, privlekla «pokojnika» ven ter ga vrgla med kričanjem drugih na hodnik, potem pa pela z drugimi vrabci «živ, živbile». Nanesel je pa slučaj, da je prišel mimo muc, ki je «pokojnika» takoj pohrustal.

Po nedolžnem obešen. V Allentownu (Pensilvanija) je bila svoječasno na grozovit način umorjena neka žena. Pred par tedni je bil zaradi umora obsojen in obešen delavec Bloch. Te dni je prišel njegov brat v New-York ter zvedel od nekega znanca, da so mu obesili brata, kar ga je tako prevzelo, da je šel takoj k sodišču ter se prijavil, da je on morilec dotične ženske, dočim je bil brat nedolžen.

Snažilec obleke — milijonar. V mestu Sirakuzi je umrl nedavno John Dumsen, zapustivši premoženje kakih 8 milijonov. V svoji mladosti se je preživljal s tem, da je ljudem na ulicah snažil čevlje in obleko, pozneje je začel tržiti s piščanci, končno pa s konji, in pri tem si je nabavil tako ogromno premoženje.

Shod služkinj je bil te dni v Budimpešti. Na shod je prišlo nad 3000 zastopnic krasnega spola. Govorilo se je brezobzirno kakor na kakšnem zboru proti postopanju s služkinjami. Končno se je sprejela resolucija, v kateri se izreka želja, da bi gospodarice postopale s služkinjami vsaj tako, kakor postopajo nekatere gospe s svojimi psi.

Visoka starost. V bosanski vasi Boljavić, okraj Gračanica, živi neki Nedo Kršić, ki je baje 147 let star. Pred leti je pričal pri sodišču o nekih krajevnih razmerah, kakršne so bile pred 100 leti, in izkopavanje na dotičnem kraju je izkazalo, da je mož govoril resnico. Pred 11 leti je umrla v isti vasi neka Marijana Žiška, ki je dosegla 154. leto.

Berač, ki je zapustil dva milijona Rotschildu. Neki Abram Fidler je prišel kot berač pešiz Rusije na Francosko. Lani meseca avgusta je umrl v Nici ter določil svojim glavnim dedičem glavarja družine Rotschildove v Parizu. Spočetka si je Rotschild mislil, da se je beraču zmešalo, ali pozneje se je dognalo, da je zapustil vrednostnih papirjev za 2 milijona frankov. Rotschild tega denarja ni hotel sprejeti, marveč je poiskal revne sorodnike pokojnega ter jih tudi res našel v Rusiji. Med te se razdeli premoženje.

Samomor milijonarka. V Londonu se je zastrepila milijonarka Stanford, ker si je domišljala, da jo vse preganja.

Japonci in voda. Mnogi pripisujejo žilavost Japoncev temu, ker pijejo mnogo vode. Japonci menijo, da je voda najuspešnejše sredstvo za ohranitev zdravja in izborna orožje proti raznim boleznim. Krivo je mnenje, do škoduje zdravju, kdor pije mnogo vode: saj sestoji naše telo večinoma iz vode. Dočim pljuča in koža izločujejo veliko količino vode, se mora ta izguba nadomestiti saj s poldrugim litrom vode na dan. Japonci ne trpe vsled trganja po udih, to pripisujejo rabi vode. Japonec se koplje vsaki dan v vodi, ki je topla 45 do 50 stopinj C ter sedi dolgo v vodi. Na Japonskem je mnogo javnih kopališč, ki so občinstvu brezplačno na razpolago. Tudi za časa vojske, tudi pri najslabšem vremenu Japonec ne more shajati brez vode. Da si vsaj nekoliko nadomeste pomanjkljivo postrežbo v vojski, zakopljejo Japonci v zemljo velike lončene cevi, ki so tako velike, da se more en mož ravno skriti vanje. Te cevi so napolnjene z vročo vodo in japonski vojak zleze notri, kjer se pomudi nekaj minut, tudi če brije burja in je morda nevarnost, da vojak ne zamrzne v vodi. Toda že se glasi vojaški klic in že hiti v vodo drug vojak namesto svojega tovariša. To se ponavlja vsak dan.

Tolmač. Neki angleški sodnik je obravnaval neko zadevo, v kateri je obtoženec razumel samo irski. Vsled tega je dal zapriseči nekega tolmača. Obtoženec je nekaj rekel tolmaču. — «Kaj je rekel?» vpraša sodnik. — «Nič, mylord», je bil odgovor. — «Kako morete kaj takega trditi, ko smo ga vendar vsi slišali govoriti? Takoj govorite!» — «Mylord», dejal je tolmač tresoč se, «ni se nič tikalo obravnave». «Ako nečete odgovoriti, vas kaznujem!» grmel je sodnik. «Kaj je rekel?» «Naj bo, mylord, oprostite, dejal je: „Kdo je ona stara baba za mizo z rdečo posteljno preprogo?“ — Zdaj je ves sodni dvor od smeha pokal. Sodniku je bilo nekak tesno pri srcu. «In kaj ste vi odgovorili?» je vprašal. «Rekel sem: „Tiho, pri-mod! To je človeče, ki te hoče obesiti!“»

Premeteno sleparstvo je hotel izvršiti v Trstu neki Nemeec. Prišel je namreč k dimnikarju Salatajšu, čigar sin je v preiskovalnem zaporu zaradi znane zarote z bombami, ter mu povedal s pomočjo tolmača, da je jetniški paznik z Dunaja ter pride v imenu porotnega (?) predsednika. Njemu in predsedniku se namreč smili zaprti Salatei, ker je bolehen tar ima slabo hrano. Predsednik bi mu rad zaupno pomagal ter tudi pri porotni obravnavi storil, da bo oproščen. Seveda potrebuje sin v prvi vrsti denarja, zato naj mu oče vsije v suknjo bankovcev za 5000 K in odposlanec bo sinu suknjo izročil. Dimnikar je takoj uganil, da ima sleparja pred seboj, vendar se ni hotel izdati, temveč ga je povabil s seboj na dom, toda zapeljal ga je k — policiji, ki pa se ni mogla zvedeti za sleparjevo ime.

Oče in sin. Blizu Budapešte je napadel 24letni Fr. Darmstädter v pijanosti svojega 60letnega očeta z nožem ter mu zadal smrtne rane. Oče je imel še toliko moči, da je šel v sobo po revolver ter sina ustrelil, nato pa je kmalu tudi sam izkrvavel.

Čin blazne matere. V Rosbahu pri Kolinu je žena nekega delavca zmetala svoje tri male otroke v reko ter nato še sama skočila v vodo.

Kača požrla konja. Znano je, da požre jedva palec debela kača trikrat debelejšo žabo. A taka gorostasnost, kakršno pripoveduje M. Gardner iz svojega potovanja po Braziliji, dosedaj še ni bila znana. Nekemu farmerju je izginil s pašnika blizu hiše najljubši konjič. Vse iskanje je bilo zaman. Čez tri dni so našli njegovi hlapci med razsekami starega drevesa 37 čevljev dolgo kačo bo (boa constrictor). S par konji so jo privlekli na trato ter jo razparali. V njej so našli napol prebavljenega konja.

Pravda za gos. Pred deželnim sodiščem v Gothi je končala te dni pravda za gos, ki je stala tri marke in pol. Stroški te pravde so narasli na 250 mark. Tožitelj, vodja tiskarne v Bischlebn, kateri je dolžil nekega tamošnjega kmetovalca po krivem, da hrani gos, katera je ušla njemu, mora plačati vse stroške. Samo pristojbine za priče znašajo 90 mark.

Trinožna deklica. Iz Moskve se poroča, da je dr. Fr. P. Krasnobajev v zadnjo sejo ruskih kirurgov pripeljal šestletno deklico, ki je imela tri noge. Deklica se je rodila z malim, a trdim turom v bližini bedrenega vretenca na hrbtovi strani. Navidezni tur je rastel polagoma in je sčasoma postal noga, in sicer tretja noga, na kateri so pa bili le štirje prsti. Delovanje te tretje noge, ki visi iz hrbta na medenico, je zelo majhno.

Predrzen rop. Na javni cesti v Berlinu je neki kolesar napadel blagajniškega sluga nemške banke, ki je nesel na pošto v platneni vreči blizu pol milijona mark. Ropar mu je vsul pest šnofanca v obraz, nato pa mu je hotel iztrgati vrečo. Banka pa ima navado, da pošlje s svojim selom, kadar prenaša večje svote, dva uslužbenca, ki hodita neopaženo v njegovi bližini. Ta dva sta priskočila ter zgrabila roparja. Dognalo se je, da je ropar stavbni podjetnik John, ki je veljal za zelo premožnega, a šele sedaj se je izkazalo, da je vsled špekulacij zadnji čas vse izgubil ter bil že dolžan okoli 1 milijon mark.

Nevesti ušel. Na Dunaju je bil neki inženir obtožen, da se ni hotel poročiti z deklico, ki jo je z obljubami poroke zapeljal. Sodnik mu je dal tri tedne odloga, da se z deklico poroči, sicer ga mora obsoditi. Tistega dne pa, ko bi bil moral predložiti poročni list, dobila je nevesta razglednico iz New-Jorka, na katero je inženir zapisal samo besede: «Pozdravi mi sodnika!»

Šuden nestvor. V vasi Lovoriju pri Metkoviču je porodila neka kmetica dete brez oči, ušes, nosa, rok in brez nog. Otrok je živ ter se hrani z maternim mlekom.

Telefon v službi tatu. Ves Lijon se zabava nad predrznostjo nekega tatu, ki je krepko potegnil ondotnega policijskega šefa. Nekega dne so naznanili uradniku, da želi nekdo iz Marzilja telefonično govoriti z njim. Gre k telefonu in razvije se sledeči razgovor: «Je ondi policijski šef lijonski?» — «Da, pri telefonu sem». — «Tu je uradnik policijskega šefa marziljskega M. Tardy-ja». — «Da, kaj je?» — «M. Tardy mi naroča, naj Vas prašam, niste li priobčili tiralce proti nekemu Pierru Courti, ki je izvršil v Lijonu več zločinov? Gotovo, poročali so mi, da je ubežal v Marzilj. Dajte ga vendar, ako ga dobite, takoj prijeti, kajti zlobnež je zelo nevaren, poleg tega pa še zvit in spreten». — «Vi torej mislite, gospod policijski šef, da se Courti nahaja v Marzilji?» — «Seveda! Dva mojih ljudi sta mu sledila ter imata povelje, ga

prijeti». — «Tako, ni se Vam treba več nadalje truditi, dobili smo o njem že sled. Upamo, da Vam ga kmalu izročimo.» Ni potreba opomniti, da policijski uradnik pri telefonu ni bil nihče drugi, ko iskani zbočinec sam, ki je po teh informacijah gotovo kaj kmalu zapustil Marzilj.

Mesto v veliki nevarnosti. — Velikanski ogenj šviga proti nebu. San Francisco, Cal, 2. febr. Potniki iz Paname semkaj došlega parnika City of Sidney poročajo, da je ognjenik Monotombo v Nicaragui pričel bluvati lavo. Ognjenik je že 30 let miroval. Ognjenik je oddaljen kakih 30 milj od obrežja in se nahaja blizu jezera Nicaragua. V njegovi okolici so velike haziende in vasi, katere je zasula lava. Dodatno se še poroča, da je tamošnje mesto Leon, katero ima 50.000 prebivalcev, v veliki nevarnosti, kajti mesto je le osem milj oddaljeno od gore. Monotombo je 6000 čevljev visoka gora. Med tem, ko je vulkan preje miroval, se je začelo pred tremi leti zopet iz njega kaditi. Dne 16. januarja so pričeli iz vulkana prihajati veliki oblaki dima. Opoldne je sledila dimu rumena para in potem je jel švigati iz odprtine velik plamen. Zvečer je bila gora kakor velikanska goreča baklja, katera je do obrežja razsvetljevala vso deželo. Iz krajev, kjer je ognjenik pričel najpreje bluvati, še ni poročil. Vsekako je pa lava pokončala mnogo kavinih nasadov. Krog gore je mnogo indijanskih vasi. Predno je pričel vulkan bluvati, čutili je bilo jak potres in podzemno gromenje. Plamen, ki prihaja iz odprtine, je visok 500 čevljev.

Strašna vožnja. V Fair. (Alaska) je umrl bivši župan iz Seattla (država Washington). Farmer Mahoney je naložil krsto na sani, vpregel deset psov ter peljal sam mrtvega prijatelja v domovino. Pot je šla preko nepreglednih snežnih pustinj. Vozil se je skoraj 6 dni. Tretji dan ga je naskočila tolpa sestradanih volkov. Ker je napačila noč, zakuril je velik ogenj, primaknil krsto na ogenj ter sedel na njo. Na ta način je imel stražo celo noč proti volkovom. Seveda so se tudi psi prestrašeni stiskali k ognju. Tako je minila noč. Drugo noč so ga čakale iste strahote. Zopet je bil ogenj edino orožje, s katerim je odganjal gladne zverine, ki so se plazile prav okoli ognja. Tretje jutro je Mahoneya premagal spanec, toda zbudil ga je volk, ki je skočil proti njegovim psom. Seveda ga je spanec takoj minul, skočil pokoncu, zgrabil goreče poleno ter ga začel vihteti v kolobarju, da so se volkovi umaknili. Prihodnjo noč je prišlo do boja na življenje in smrt med utrujenim možem in sestradanimi volkovi. Napenjati je moral vse moči, da ni zaspal; ves dan že ni ničesar jedel, a ko si je hotel kuhati čaj, začeli so ga volkovi drzno naskakovati. Pustiti je moral večerjo ter začeti boj, ki je trajal vso noč. Z gorečimi borovimi vejami je mahal po gladnih zverinah, suval jih v oči in gobec, dokler jih ni pregnal za nekaj časa. Med tem je stoje zaspal z gorečo vejo v roki. Zbudil ga je volk, ki je hlastnil po njegovi roki. Na pol mrtev je vendar še zjutraj mogel vpreči pse ter je opoldne pripeljal do neke hišice v samoti, odkoder je bilo do njegovega cilja še 15 milj. Tridnevni boj ga je tako utrudil, da se je v koči kar zvrnil po tleh ter nepretrgoma 18 ur spal.

Listek.

Sladkosti in bridkosti Tomaža Robide v zakonskem jarmu.

(Podpohorski.)

Naš Tomaž, po volji božji in svojih starišev pošten tesar, je bil dobra in mehka dušica. Rad je delal, hodil je s svojo krošnjo, napolnjeno z raznimi dleti, svetri, tesaricami, žago in kar je še takega šmenta, po treh farah naokolu, v nedeljo pa v cerkvi zvesto poslušal pridigo in molil Boga. Nihče ni mogel kaj hudega reči o njem, še Zalarjeva Špela, katere opravljivi jeziček je opletal devet vasi, ni mogla v svojo veliko žalost besedice bevskniti o njegovem življenju. No, vidite, nekoč je bil napravil veliko neumnost, njegovi prijatelji so rekli, da največjo v svojem življenju, — oženil se je. (Prosim pri tem takoj vsa lepa slovenska dekleta, ki so nabrala šobo in namrgodila svoj rdeči obrazek, lepo za oproščenje.) Torej ženil se je naš Tomaž, gotovo nekaj lepega in sladkega, če dobi človek ženico po božji volji. A Tomaž se je bil v tem grdo urezal; bil je sam že bolj star fant, proti štiridesetim, ne več prevelika vaba za mlade neveste, in je izbiral in izbiral ter izbral Urško prav »zavber deklet« sicer, kakor to pravi pesem, a po nesreči je bila v najbližjem krvnem sorodstvu s Špelo, no, saj že veste, da jabolko ne pade daleč od jablane, bila je njena mlajša sestra.

Novopečeni zakonski mož je hodil začetkoma krog svoje ženice, kakor kramar krog jajc, kar po rokah jo je nosil. Urška pa tudi ni bila taka, da bi rekla: »Na, Tomažek, to ne gre, ti moraš biti mož, kakor se spodobi.« In na tak način je dobri Tomažek še vedno plaho nagovarjal svojo Urško, ji izkušal brati vsako željo z obraza, jo lepo skrbno ubogal, ko ona že davno ni bila več Urška, ampak že precej let Urša.

V gostilno ni hodil; vino je pokušal le, kadar ga je Urša vzela seboj na Ptujsko goro na Velikega Šmarna dan. Ko so nekoč v gostilni obhajali godovščino njegovega tovariša in ga je ta povabil na kupico vina, mu je to misel kratko in malo ženčica zbila iz glave, češ, da ne gre zakonskim možem brez žene hoditi v gostilno. »Vino, zaljubljene pesmi, ples in godba, brrr . . . Tomažek, to ni za te!

In Tomažek je moral uvideti, da to res ni zanj. Kje bi pa tudi denar vzel, da bi dal za vino, ko mu ona vsaki krajcar sproti pobere, da nima ni pečenega groša v žepu.

«Veš lahko bi zgubil, pri meni pa je dobro shranjeno in pa itak potrebujem za sol, špeh, moko in žajfe, da si vedno sit in snažen.»

Da pa si Urša na skrivnem kuha tudi kofejček, tega seveda Tomažek ni znal in je zadovoljno otepal slabo zabeljeni krompirček, kakor dosihdob. Tako je postal Tomaž Robida groza in strah vsem zakonskim možem cele srenje, ki so ga njim žene stavile za lep vzgled poslušnega moža.

Nekoč bi pa vendar bila Urša prišla ob kraljevo kuhalnico. To je pa nanoslo takole:

Pri domači fari je bilo žeganje ali proščenje. Nabralo se je bilo vsled tega ljudi s vseh koncev in krajev, in v cerkvi je nastala taka gnječa, da je naš dobri Tomažek lovil še jedva sapo in prav srèno vzdihal k Mariji, naj mu da še enkrat iz te navarnosti ulti. Tu ga je našel njegov star prijatelj izza mladih let, s katerim sta skupaj fantovala in šumetala travo pod okni. Ta ga je vabil seboj v gostilno na kupico svežega piva. Zaman je Tomažek jecljal izgovore, mencial z rokami in nogami, zaman se obupno ožiral po svojem angeljcu varuhu v ženski podobi Urške (obirala je ravno s svojo prijateljico nov zakonski par, katerega so baš danes s prižnice »vrgli«), padel je v mreže izkušnjavcu . . . »E, pojdi no, glej 20 let se že nisva videla, mnogo se je izpremenilo, toliko ti imam povedati, saj se vendar ne bojiš žene,« povdaril je z zlobnim posmehom, zapazivši Tomaževe plahe poglede.

Dalje prih.

Društvo zmernosti v Konjicah priredi v nedeljo, dne 19. marca t. l. ob treh popoldne v društveni sobi sestanek, pri katerem bo potovalni učitelj gospod Fr. Goričan predaval o vzgoji, cepljenju in saditvi ameriškega trsa. Pridete na ta podučni sestanek vsi p. n. udje!

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja, da se je pri založnikih družbinih vžigalic gg. bratih Perdan v Ljubljani in pri založništvu družbinega pralnega mila izvršila najstrožja revizija, ki je uverila družbino vodstvo, da so le-te založniške tvrdke oddajale vse po pogodbi naši družbi pripadajoče prispevke vestno tudi naši družbi. Ob tej priliki opozarjamo vse cenjene slovenske rodoljubkinje in rodoljube, da rabijo izključno le družbine vžigalice in družbino milo. S tem se zagotavljajo družbi stalni dohodki, in rabijo obenem le najboljši izdelki.

Cenjenim našim naročnikom! Urejevanje in izdajanje našega lista je trudopolno in zvezano z velikimi stroški. List je za povzdigo štajerskih Slovencev potreben; takih priznanj je naše uredništvo od naših rodoljubov prejelo že dosedaj na stotine. Vsak delavec pa je svojega plačila vreden, torej tudi naše podjetje, koje je brez podpor, kakršno dobivajo drugi listi. Naročnina je za toliko berila zelo nizka, treba je tedaj, da se list razširi tako, da bo nanj naročena vsaka slovenska hiša na Spod. Štajerskem. Vedno opominjanje nam mrzi. One naše naročnike, ki so se pred pol letom naročili in dosedaj še ne ponovili naročnine, uljudno prosimo, da se nas spomnijo in vsaj prihodnji teden pošljejo zopet za pol leta eno borno kronico, da se jim list ne ustavi. Polagamo to na srce našim prvoboriteljem, da podrezajo, kjer je potreba.

ŠALJIVI ŠTAJERC.

V šoli.

Profesor vzame notes in pokliče učenca, katerega ravno ni bilo v šoli. Učenci pa mu odgovore, da je bolan. Nato se obrne do enega in reče: «Zakaj pa niste povedali, da ga ni v šoli?»

Učenec: «Prosim, ga nisem videl.»

*

Zgovorna kmetica.

Zgovorna kmetica pripoveduje svoji sosedi, kako je kuhala polento. V svoji zgovornosti se ji zagovori: «Ko sem jo hotela zvrniti na «taler», padla mi je pol na tla, pol po tleh.»

*

Na trgu.

Kuharici: Slovenka in Nemka kupovali ste na trgu kokoši. Med tem uide neki ženi kokoš in zbeži po trgu. Nemka pa, katera je govorila s Slovenko seveda nemško, da je ni niti Slovenka razumela, reče tudi: «Varum kenen Sie niht teič?»

Slovenka je mislila, da ji je rekla, naj teče za kokošjo, pa odgovori: «Žalibog ne morem teči, ker me boli noga.»

*

Izborno milo.

V specerijsko prodajalno vstopi ženska z rokavi čez komolce zavihanimi, rdeča v obraz vrže pred prodajalca rumenkasto substanco in vpije: «Torej je to tisto slayno milo, ki vse opere in osnaži vse madeže, da je perilo belo ko sneg in da ni treba nobenega posebnega truda za to. Pravite to komu drugemu to sleparijo. Tri ure se že mučim in drgnem perilo, da bi se mi kmalu duša iztrgala iz telesa, pa ne dobim niti najmanjše pene iz tega mila.» «Oprostite, gospa,» odvrne ji trgovec, «rad vam verjamem vse. Vaš sinko je kupil včeraj kos mila in kos sira. Ta kos je sir.» «Sir. Zdaj mi je vse razumljivo. Zato nisem mogla vso noč spati, ker smo sinoči jedli tak sir. Strašno se je penil.» (Jedli so namreč mesto sira milo.)

*

Vesten bolnik.

Zdravnik: «No, Janez, ali si me ubogal ter si opustil hoditi v krčmo?»

Janez: «Seveda sem, gospod! Vino mi tekne tudi doma prav dobro!»

*

Kako jazbec koruzo krade?

Stari lovec Koritnik je pripovedoval sosedom to-le mično dogodenco: «Moja koruza, ki je kazala tako lepo, imela je vedno manj storžev. Pasja noga, mislil sem si, to pa ni kar tako. Tatu moram dobiti. Vzamem risanico

ter se postavim v zasedo. Dolgo čakam in že mislim, da je vse čakanje zastonj. Kar zaslišim nekako hlastanje, ki se vedno bolj bliža moji njivi. Aha mislim si, zdaj smo pa skupaj!

Niti genil se nisem, da bi se ne izdal. Vražji tat, danes bodeva orala!

Gledam in gledam, in kaj vidim? Dva jazbeca prikobacata k moji koruzi. Komaj sta pri njivi, leže prvi vznak ter pomoli noge kvišku, kakor ročice pri vozu. Drugi pa se meni nič tebi nič zakadi med koruzo ter trga in puli, da kar vse poka, nalaga storž za storžem na ležečega jazbeca, kolikor drže njegove noge. Ko vidi, da se ne dá več, zagrabi ležečega jazbeca s tovorom vred za rep in petegne vse skupaj v jazbino.»

«Zakaj pa niste ustrelili?» vpraša nekdo izmed sosedov.

«Kako neki?» odgovori Koritnik. «Stvar je bila presmešna. Smejal sem se, da me še danes vse boli!»

*

Kaj je bolj čudno?

Pekornik: «Ali ni čudno, da kamela osem dni dela, ne da bi kaj pila?»

Hek: «Zakaj bi bilo to čudno? Jaz pa lahko osem dni pijem, ne da bi kaj delal!»

*

Tajitev.

Sodnik: «Ti si gospodarja, pri katerem si služil, okradel; se li upaš tajiti?»

Zatoženec: «Dà, gospod sodnik, če mislite, da kaj pomaga, že tajim!»

*

Enakost.

Luka: «Kakšen razloček je med možem, ki ima hudo ženo in med zvonikom?»

Peter: «Nobeden; vsak nosi svoj — križ.»

*

Na dežju.

Gost: «Oče krčmar, ali imate klet dobro pokrito?»

Krčmar: «I seve! Zakaj vprašate?»

Gost: «Ker je na vino, ki ste mi ga prinesli, menda deževalo!»

Loterijske številke

vlečene dne 4. marca:

Trst: 53, 28, 60, 86, 59.

vlečene dne 11. marca:

Gradec: 22, 62, 34, 56, 40.

Ražnovrstno železnino, **traverze**, cement, cevi iz kamenščine, **vodovodne cevi** in vodovodne naprave sploh, sesalke za vodnjake in gnojnice, vse vrste **najboljših poljedelskih strojev** (za spomlad plugi in travniške brane, brizgalnice za peronosporo) orodja in **stroji** za vse stroke rokodelcev, železno pobištvo, kuhinjsko opravilo in posodo i. t. d. priporoča

Največja slovenska trgovina z železnino

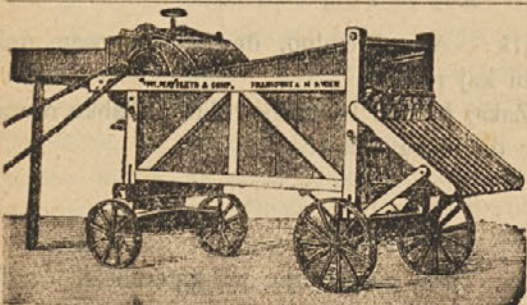
„**Merkur**“

Peter Majdič

Celje.

Tomazeva žindra in kajnit, najboljše gnojilo za travnike in polja, se prodaja po najnižjih cenah. Trgovci in odjemalci celih vagonov imajo posebne cene.

Za Brežice je prodajo prevzela tvrdka **Uršič & Lipej**, za Vrnsko **Fran Oset**, in naj odjemalci teh krajev pri omenjenih gospodih oddajo svoja naročila.

Mlatilnice s patentovanimi valjično-maznimi legarji za ročno, vitalno ali motorno silo. **Vitalne naprave za vlačilno živino**, čistilnice za žito, trijerji, reblače za koruzo, rezanice za krmo s patentovanimi maznimi logarji, rezanice za repo, mlini za slamo, soparniki za krmo, peči z štedilnimi kotli, premikajoče se sesalke za gnojnice in vse druge poljedelske stroje se izdelujejo in razpošiljajo v najnovejših, z darili obdarovanih konstrukcijah. **Natančni ceniki** zastoj in poštnine prosto. **Iščejo se zastopniki in prekupci.**

PH. MAYFARTH & Co., DUNAJ II/1,

Ustanovljeno 1872.

Taberstrasse št. 71.

1000 delavcev.

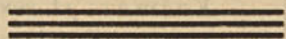
Odlikovana z več kot 550 zlatimi in srebrnimi kolajnami i. t. d.

55

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko

„**jelen**“.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „**Schicht**“ in varstveno znamko „**jelen**“.

Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!

Ustje (Češko)

JURIJ SCHICHT

Ustje (Češko)

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

54

Posestvo naprodaj

obstoječe iz enonadstropne hiše s 5 sobami in 2 kuhinji, veliko gospodarsko poslopje in 3 orale zemljišča, vse v dobrem stanju. Posestvo je obokrajni cesti, pol ure od Kozjanskega trga. Hiša je pripravna za gostilno ali malo trgovino. Cena 3600 kron, 1800 kron je sproti za plačati, ostanek pa v letnih obrokih. Kdor želi kupiti, naj se zgleda pri Francu Kuneju, posestniku v Podsredi št. 47.

Učenec

12 do 15 let star, poštenih starišev, ki ima veselje do učenja **lectarije in svečarije**, se takoj sprejme pri **Lovru Pokornu, Celje, Graška cesta 16.**

Pripoznavo najizvrstnejši

jekleni plugi, brane, valarji, stroji za sejati «Agrikola», **Amerikanski stroji za kositi otavo**, deteljo in žito, stroji za obračati seno, grablje za seno in žito, stiskalnice za seno in slamo, preše za vino in sadjevec.

Hidraulične preše, mlini za grozdje in mečkači za grozdje, mlini za sadje, brizgalnice za trs in zelišča, aparati za sušenje sadja in zelenjave.

Svoji k svojim!**Svoji k svojim!**

47

Franc Varlec v Brežicah

trgovina z mešanim blagom,

priporočam svojo bogato zalogo manufakturnega blaga, kakor različne vrste volnenega blaga v vseh najnovejših barvah in uzorcih, dalje ženskega in moškega cajga, druka, satina, atlasa, štofa, belega platna i. t. d. Veliko zalogo atlasnih in svilenih robcev najnovejši uzorci, vse po najnižjih cenah. Ker kupujem špecerijsko blago vedno v večji množini in od največjih tovarn, lahko tudi v teh predmetih postrežem z najnižjimi cenami.

Priporočam dalje svojo veliko zalogo vsakovrstne železnine, šinje, osi, lopate, motike, cementa, trstine, lite in posteklene posode, samokolnice, rogaške kamne i. t. d. Imam tudi vedno veliko zalogo porcelanaste in steklene posode. Kupujem in plačujem po najvišjih cenah različne deželne pridelke in prodajam iste po primeroma nizkih cenah. — Ker nameravam svojo zalogo iz različnih vzrokov zmanjšati, prodajam vse omenjene

Točna postrežba!

predmete po veliko znižanih cenah.

Nizke cene!

Prodajam tudi vsakovrstna poljska in vrtna semena, kakor koroško in rdečo štajersko deteljo, garantirano čisto brez žide i. t. d.

Indra Tea

Najboljši in najfinejši čaj na svetu! Melange iz najfinejših in najmočnejših čajev iz Kine, Ceylona in Indije; dobiva se v boljših špecerijskih, delikatesnih trgovinah. Na debelo razpošilja:

Indra Tea Import Compani Trst.

Glavna zaloga: A. Jurcev naslednik Alojzij Senčar v Ptuj

Praktični in zobozdravnik

med. univ. dr. Béla Stuhec, Ptuj

Minoritni trg št. 6 nasproti sodišču

ordinuje od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. — Zaliva in stavi zobe ter izdeluje zobovja z zlatom in kavčukom. Pípanje zobov brez bolečin!

Vsega zdravilstva

dr. Ant. Gregorec

praktični zdravnik v Ptuj

ordinuje v Kaiserjevi hiši, Florijanske ulice št. 6.

Prepričajte se!

da je edina resnično rabljiva žepna svetilka le izboljšana električna žepna svetilka „BRAZDA“. Brez nepripravnega napolnjevanja s pasto ali s tekočinami, ki se ob daljši hranitvi skvarijo. Priznano izvrsten izdelek, ki se je že pogosto dobro obnesel. Vse druge so le igrače in navlaka brez cene, ki je vključ svoje cenenosti še

predraga. Nevarnost je izključena! Nosi se pripravno v žepu. Nedosežen vpliv z lučjo! Gori prav dolgo! Neodvisno od vetra in vremena! Kompletna žepna svetilka stane 3 K, s povečalno leč o4 K. Dvojnata nadomestna baterija, ki garant. zdostuje za 3—4 mesece 1 K. S povzetje ali če se pošlje denar naprej, razpošilja

Elektriška manufaktura „BRAZDA“

Dunaj V/2, Schönbrunnerstrasse 113/90.

Največja in najpopolnejša specialna trgovina te stroke.

Ponos vsake gospodinje je dobra kava.

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se napravlja vsakdanja kavina pijača.

o o o

Zahtevajte le izvirne zavoje z imenom „Kathreiner“ in ne kupujte nikoli, kar se odtehuje odprto.

Vidmarić kaže kmetom moč „Pakraških kapljic“ in „Slavonske zel“.

P. Jurišić, lekarnar

Pakrac. ≡≡≡

Pozor!
Bolnemu zdravjel!

Pozor!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo. zganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **PETER JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu št. 209, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 kron, 24 stekleničic (2 ducata) 8 kron 60 vin., 36 stekleničic (3 ducati) 12 kron 40 vin., 48 stekleničic (4 ducati) 16 kron, 60 stekleničic (5 ducatov) 18 kron.

Manj kakor 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel se rabi s prav sijajnim in najboljšim vspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodenju, kataru in odstranjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnihi in pljučnih bolestitih.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 krone 40 vin., 4 originalne steklenice 5 kron 80 vin., 6 originalnih steklenic 8 kron 20 vin.

Manj kakor dve steklenici se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

PETER JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu 209, Slavonija.

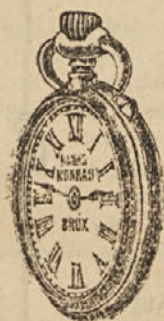
Naročniki!
Dajte naš list tudi sosedom, da ga bero in naroče!

Ceno češko posteljno perje

5 kg novega skubljenega K 9-60, boljšega K 12—
belega, jako mehkega, skubljenega K 18—; 24 kg
snežnobelega, mehkega, skubljenega 30 K, 36 K. Pošilja se franko
proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi
poštnih stroškov. 35

Benedikt Sachsel, Lobes 198, p. Plzen na Češkem.

Zahtevajte brezplačno in franko

moj veliki ilustrirani cenik o dobrih solidnih in
cenenih urah, zlatnini in srebrenini 38

Hans Konrad

prva tovarna za ure v Mostu (Bräx)
št. 1375, Češko

Nikelnasta anker-remont-ura, sistem Roskof-patent,
z nikelnasto verižico in futralom gld. 2'50, 3 ko-
madi 7 gld., 6 komadov gld. 13'50. Ista z dvojnimi
pokrovom gld. 3'50. Pristna srebrna remontoir-ura,
odprta gld. 3'80, Pristna srebrna oklopna verižica gld. 1'20. Nikel-
nasta budilka gld. 1'45, 3 komadi 4 gld., s ponoči se svelečim ka-
zalnikom gld. 1'65, 3 komadi gld. 4'50. Za vsako uro strogo reelno
in riletno pismeno jamstvo. Nobene rizike! Zamenjava dovoljena ali
pa se denar vrne!

Zalagatelj veliko gosposkih in samostanov.

Java kava direktno od pridelovalca.

Pošilja se 5 kg vrečiča colnine presta, brez vseh stroškov na
vsako pošno postajo.
Marka **Javafior**, najfinejša, «surova» gld. 6'65
fina, zelena, » » 6'20
Javabrazil, mešanica, «surova» » 5'75
Kapucinska mešanica «pečena» » 7—
Tudi druge vrste kave po zelo ugodni ceni.

Čaj

1 kg: gld. 2'80, — 4 gld.. — gld. 5'50. 40

Turk & Co.

posestnik plantaž na otoku Java. Pošiljatve iz skladišča v luki.
Trst, Acquedotto 62.

Oves

(Willkomm).

Ta težka vrsta ovsa obrodi v vsaki zemlji, zori
zgodaj, jako bogato obrodi, da visoko, dobro
slamo za krmo in se ne poleže. Ker se na redko
seje, zadostuje na 1 oral 50 kg. Pošilja se v
vrečah po 25 kg za 9 K, 50 kg za 17 K, 100
kg za 32 K. Vzorcji po 5 kg franko za 3'20 K
proti predplačilu. 49

Oskrbništvo graščine Golič pri Konjicah
na Štajerskem.

Zdravje je največje bogastvo.

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in ne nadkri-
ljive kapljice sv. Marka se
uporabljajo za notranje in
zunanje bolezni. Posebno
odstranjujejo trganje po ko-
steh, nogah in rokah ter
ozdravijo vsak glavobol. One
delujejo nedosegljivo in spa-
sonosno pri želodčnih be-
leznih, ublažujejo katar in
izmeček, odpravijo naduho,
bolečine in krče, pospešujejo
in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženejo velike in
male gliste ter bolečine, po teh provzročene. Tudi delujejo izborno
proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih
ter «koliko» in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in od
te izvirajoče boleti.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in
«madronu» in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in
kmečki hiši.

Dobiva se samo v „Mestni lekarni v Zagrebu“. Na-
ročnje se edino in točno le pod naslovom:

„Mestna lekarna“, Zagreb, Markov trg št. 80
poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat
(12 steklenic) se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko na
vsako pošto:

1 ducat (12 stekl.)	4 K — h.	4 ducati (48 stekl.)	14 K 60 v.
2 „ (24 „)	8 „ — „	5 „ (60 „)	17 „ — „
3 „ (36 „)	11 „ — „		

Priznalnih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj
ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so z po-
sebnim uspehom uporabljali kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdra-
vili: Ivan Barentinčić, učitelj; Janko Kišur, kr. nadlogar; Štefan
Barčić, župnik; Ilija Manič, opančar; Sofija Vuhelić, šivilja; Jožef
Seljanić, kmet, i. t. d.

Mestna lekarna v Zagrebu,

Mestni trg št. 80, poleg cerkve sv. Marka.

Ustanovljena leta 1860.

Ustanovljena leta 1860.

Dobro idoča kovačnica

h koji spada 1 hlev in nekaj zemlje, se da
izurjenemu kovaču v najem. 51

Jurij Sagadln

posestnik in špehar v Slovenjivasi, pošta Ptuj.

Izvrstan okus kave dosežete s primestnim

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! Vzorec dragovoljno
Pošna 5 kg pošiljka 4 K 60 K franko.

„DOMAČI PRIJATELJ“
vsem odjemalcem asistencij pošilja brezplačno

Vydrova tovarna žitne kave Praga VII.

Stanje hranilnih vlog nad
19 milijonov kron.

Stanje rezervnega zaklada
nad 650.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4%, ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. — Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred n. pr. v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menjice in vrednostne papirje.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Celovcu. Podružnica v Spljetu.

Aksijski kapital 1,000.000 K.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. — Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške
ženitninske kvacije.

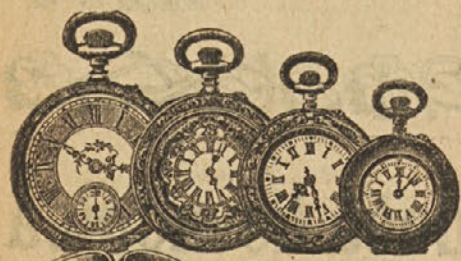
Eskomt in inkasso menic.

Borzna naročila.

Promet s čeki in nakaznicami.

Največja in najcenejša

domača narodna eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine. Priznano dobro blago!

Žepne ure so pravega švicarskega izdelka.

K. Suttner

urar

v Kranju (Kranjsko).

Zalagatelj družbe c. kr. državnih uradnikov za Avstrijo, priporoča svojo bogato zalogo finih in natančno idočih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine. — Mali dobiček, veliko spečavanje. — **Ceniki na zahtevo zastonj in poštnine prosto.**

Opomba. Da je moje blago zares fino in ure zanesljivo idoče, je dokaz to, da razpošiljam iste na vse kraje sveta. Kdor hoče kupiti dobro idočo uro, naj se zaupno obrne na mojo tvrdko.

Ustanovljeno 1. 1832.

Priznano najboljše oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja

po nizkih cenah

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja. Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki dobe se brezplačno.

Prodaja na debelo.

Prodaja na drobno.